

సంస్కృత వ్యవహార సాహస్రీ

ప్రకాశికా
సంస్కృత భారతీ
పూర్వాంధ్రప్రదేశ్,
విజయవాడ

సంస్కృత వ్యవహార సాహస్రీ

ప్రకాశికా

సంస్కృత భారతీ (పూర్వాంధ్రప్రదేశ్)

23-23-30, శివరావువీధి, సత్యనారాయణపురం,

విజయవాడ - 520 011.

ప్రకాశికా

సంస్కృత భారతీ

23-23-30, శివరావువీధి, సత్యనారాయణపురం,

విజయవాడ - 520011.

ప్రచార విరాళము (ద్వాదశ రూప్యకాణి) రూ. 12/-

ప్రకాశకస్య ఏవ

ప్రథమ ముద్రణా : ద్వీ సహస్రం

ప్రతులకు

సంస్కృత భారతీ

23-23-30, శివరావువీధి, సత్యనారాయణపురం,

విజయవాడ - 520011.

దయచేసి ఈ విషయాలు గమనించండి.

1. మీ ఇంట్లో సంస్కృతం నేర్చుకోవటానికి ఉపయోగించే పుస్తకాలు ఒకటైనా ఉండాలి.
2. ప్రతి రోజు సంస్కృతంలో ఒక వాక్యం నేర్చుకోండి.
3. పిల్లలందరూ సంస్కృతం నేర్చుకునేలా ప్రోత్సహించండి.
4. మీకు పరిచయమున్న విద్యాలయాల్లో సంస్కృతం నేర్పించే ఏర్పాటు చేయించండి.
5. సంభాషణలో సంస్కృతం ఉపయోగించవలసిన అవసరం తెలియ చేయండి.
6. సంస్కృతం మాట్లాడేవారిని ప్రోత్సహించి, అభినందించండి.
7. బహుమతులు ఇవ్వవలసివస్తే సంస్కృత పుస్తకాలనే బహుమతులుగా ఇవ్వండి.
8. శుభాకాంక్షలు సంస్కృతంలోనే పంపండి.
9. ఆహ్వాన పత్రికలు సులభ సంస్కృతంలో ముద్రించండి.
10. సంస్కృత ప్రచారానికి మీ సమయాన్ని వినియోగించండి.
11. సాయంకాలం సమయాల్లో సంస్కృతం పాఠాలు జరిగే ఏర్పాట్లు చేయండి.
12. సంస్కృతం మన సాంస్కృతిక భాష అనే విషయం ప్రచారం చేయండి.
13. ఇళ్ళల్లో, కార్యాలయాల్లో సంస్కృత వ్యవహార వాక్యాలను వ్రాసి పెట్టండి.

14. సంస్కృతంలో మాట్లాడగలగడం గర్వకారణమని తెలుసుకొనే వాతావరణం కల్పించండి.
15. సంస్కృత ప్రచార కార్యానికి ధన సహాయం చేయండి.
16. సంస్కృత ప్రచారానికి స్ఫూర్తినిచ్చే పోస్టర్లు, ప్లిక్చర్స్ తయారు చేయండి.
17. ఫోనులో 'హలో' కి బదులు 'హరిఃఓం', 'జయ శ్రీరామ్', 'నమస్కార్' అని చెప్పండి.
18. మీ మీ మాతృ భాషలు మాట్లాడేటప్పుడు ఇంగ్లీషు శబ్దాలకి బదులుగా సంస్కృత శబ్దాలనే వాడండి. మన నిత్య జీవితంలో (జీవనంలో) వాడే ఎన్నో అంగ్లపదాలకు బదులు సంస్కృతం వాడడం వల్ల విదేశీవాసనను త్యజించగలుగుతాం.
19. 'సంభాషణ-సందేశ' అను సంస్కృత మాసపత్రికకు చందాదారులుగా చేరండి. (సంవత్సర చందా : రూ.110 - 'అక్షరమ్', గిరినగరం, బెంగుళూరు - 85 వారిముద్రణ)
20. మీ సహాయ సహకారాలతో జరిగే ప్రతి కార్యక్రమంలో ఈ సంవత్సరములో సంస్కృత కార్యక్రమం తప్పనిసరిగా ఉండేటట్లు చూడండి.
21. పత్రాలయ ద్వారా సంస్కృతం నేర్చుకొనుటకు చిరునామా :
పత్రాలయద్వారా సంస్కృతమ్ (ఇంగ్లీషు/కన్నడ మాధ్యమం)
అక్షరమ్, 8వక్రాస్-ఫేజ్ 2, గిరినగరమ్, బెంగుళూరు-560 085

పత్రాలయ సంస్కృతమ్ (తెలుగు మాధ్యమం)

ఉపద్రష్ట వేంకట కృష్ణయ్య

23-23-30, శివరావువీధి, సత్యనారాయణపురం,

విజయవాడ - 520011.

సంస్కృత భారతీ

ప్రార్థన

పదామి సంస్కృతమ్ నిత్యమ్
వదామి సంస్కృతమ్ సదా
ధ్యాయామి సంస్కృతమ్ సమ్యక్
వందే సంస్కృత మాతరమ్

సంస్కృతస్య ప్రసారాయ
నైజమ్ సర్వమ్ దదామ్యహమ్
సంస్కృతస్య సదాభక్తో
వందే సంస్కృత మాతరమ్

సంస్కృతస్యై కృతే జీవన్
సంస్కృతస్యై కృతే యజన్
ఆత్మాన మాహుతమ్ మన్యే
వందే సంస్కృత మాతరమ్

వాక్యకారం వరరుచిమ్ భాష్యకారం పతంజలిమ్
పాణినిమ్ సూత్రకారంచ ప్రణతోస్మి మునిత్రయం

భారతభూషా సంస్కృతభాషా

భారతభూషా సంస్కృతభాషా విలసతు హృదయే హృదయే
సంస్కృతిరక్షా రాష్ట్రసమృద్ధిః భవతు హి భారతదేశే || భారత ||

శ్రద్ధా మహతీ నిష్ఠా సుదృఢా స్యాన్నః కార్యరతానాం
స్వచ్ఛా వృత్తిర్నవ ఉత్సాహో యత్నో వినా విరామం
న హి విచ్ఛిత్తిశ్చిత్తవికారః పదం నిదభ్యస్సతతం
సత్యపి కష్టే విపది కదాపి వయం న యామో విరతిమ్ || భారత ||

శ్వాసే శ్వాసే రోమసు ధమనిషు సంస్కృతవీణాక్వణనం
చేతో వాణీ ప్రాణః కాయః సంస్కృతహితాయ నియతం
శ్వసిమి ప్రాణిమి సంస్కృతవృద్ధ్యై నమామి సంస్కృతవాణీం
పుష్టిస్తుష్టిస్సంస్కృతవాక్తః తస్మాద్భుతే న కించిత్ || భారత ||

నాహం యాచే హారం మానం న చాపి గౌరవవృద్ధిం
నో సత్కారం విత్తం పదవీం భౌతికలాభం కంచిత్
యస్మిన్ దివసే సంస్కృతభాషా విలసేజ్జగతి సమగ్రే
భవ్యం తన్మహదద్భుతదృశ్యం కాంక్షే వీక్షితుమాశు || భారత ||

విషయసూచీ

సంస్కృత వ్యవహారసాహస్రీ

విషయము	పేజీ నెం.
1. శిష్టాచార: - శిష్టాచారము	1
2. మేలనమ్ - ఒకరినొకరు కలిసినపుడు	1
3. సరళవాక్యాని - సరళవాక్యాలు	5
4. సామాన్యవాక్యాని - సామాన్యవాక్యాలు	6
5. మిత్రమేలనమ్ - మిత్రులను కలుసుకొన్నపుడు	12
6. ప్రయాణం - ప్రయాణము	21
7. ప్రవాసత: ప్రతినివర్తనం-ఊరినుండి తిరిగివచ్చినపుడు	23
8. ఛాత్రా: - విద్యార్థులు	25
9. పరీక్షా - పరీక్షా	27
10. చలనచిత్రమ్ - చలనచిత్రము	28
11. శిక్షక: - ఉపాధ్యాయుడు	29
12. స్త్రీయ: - స్త్రీలు	32
13. పాక: - వంట	33
14. వేషభూషా: - వేషభూషణాలు	34
15. కార్యాలయ: - కార్యాలయం	35

16. ఆరోగ్యమ్ - ఆరోగ్యం	37
17. సమయ: - సమయము	40
18. ధూరవాణీ - ధూరవాణి	42
19. వాణిజ్యం - వ్యాపారము	43
20. వాతావరణమ్ - వాతావరణం	45
21. గృహసంభాషణమ్ - గృహసంభాషణం	46
22. పితర:, పుత్రా:చ-తల్లిదండ్రులు మరియు కుమారులు	52
23. మాతాపితర: - తల్లిదండ్రులు	58
24. సుతా: - పిల్లలు, కుమారులు, కుమార్తెలు	59
25. సంకీర్ణ వాక్యాని - వివిధ వాక్యాలు	61
26. అతిథయ: - అతిథులు	62
27. జన్మదిన గీతం	63
28. శుభాశయా: - శుభాకాంక్షలు	64

సంస్కృత - వ్యవహారసాహస్రీ

శిష్టాచారః - శిష్టాచారము

హరిః ఓమ్

హలో

సుప్రభాతమ్ / నమస్తే/నమస్కారః

శుభోదయం/నమస్తే

/నమస్కారం

శుభరాత్రిః

శుభరాత్రి

ధన్యవాదః

ధన్యవాదం

స్వాగతమ్

స్వాగతం

క్షమ్యతామ్

క్షమించండి

చింతా మాస్తు

పరవాలేదు

కృపయా

దయచేసి

పునః మిలామః

మళ్ళీ కలుద్దాం

అస్తు

అలాగే

శ్రీమన్

అయ్యా!

మాన్యే/ఆర్యే

అమ్మా!

సాధు సాధు/సమీచీనమ్

బాగుంది

మేలనమ్ - ఒకరినొకరు కలిసినపుడు

భవతః నామకిమ్ ?

నీ (మీ) పేరేమి ? (పుం)

భవత్యాః నామ కిమ్ ?

నీ (మీ) పేరేమి ? (స్త్రీ)

మమ నామ“ .....

నా పేరు “.....”

ఏషు: మమ ఘోత్రం “.....”   ఇతడు నా స్నేహితుడు “.....”
 ఏతేషాం విషయే శ్రుతవాన్   వీరిని గురించి విన్నాను
 ఏషా మమ సఖీ ‘.....’   ఈమె నా స్నేహితురాలు ‘....’
 భవాన్ కిమ్ (ఉద్యోగం)   నీవు ఏమి (ఉద్యోగం)
    కరోతి ? (పుం)   చేయుచున్నావు

భవతీ కిమ్ (ఉద్యోగం)కరోతి ? (స్త్రీ) నీవు(మీరు) ఏమిచేయుచున్నారు?
 అహం అధ్యాపకః అస్మి (పుం)   నేను ఉపాధ్యాయుడను
 అహం అధ్యాపికా అస్మి (స్త్రీ)   నేను ఉపాధ్యాయినిని

అధికారి(రిన్)	అధికారి	ఉట్టంకక:	టైపిస్టు
తంత్రజ్ఞ:	ఇంజనీరు	ప్రాధ్యాపక:	ప్రోఫెసర్
లిపిక:	గుమాస్తా	న్యాయవాది(రిన్)	న్యాయవాది
విక్రయక:	అమ్మువాడు	ఉపన్యాసక:	లెక్చరర్

అహం యంత్రాగారే   నేను యంత్రాగారంలో
    కార్యం కరోమి   పని చేస్తున్నాను.

కార్యాలయే	కార్యాలయంలో	మహావిద్యాలయే	కళాశాలలో
విత్తకోశే	బ్యాంక్‌లో	చికిత్సాలయే	ఆస్పత్రిలో
ప్రౌఢశాలాయాం	హైస్కూల్‌లో	ఆపణే	దుకాణంలో

భవాన్ / భవతీ కస్యాం   నీవు ఏ తరగతిలో
    కక్ష్యాయాం పఠతి ?   చదువుతున్నావు ?

అహం నవమ కక్ష్యాయాం పరామి
అహం I II III B.Sc.,

కక్ష్యాయాం పరామి

భవతః గ్రామః ?

మమ గ్రామః '.....'

కుశలం వా ?

కథమస్తి భవాన్ ?

గృహే సర్వే కుశలినః వా ?

సర్వం కుశలం

కః విశేషః / కా వార్తా ?

భవతా ఏవ వక్తవ్యమ్

కో ఓపి విశేషః ?

భవాన్ / భవతీ కుతః ఆగచ్ఛతి ?

అహం శాలాతః

గృహతః

..... తః

భవాన్ / భవతీ కుత్ర గచ్ఛతి ?

తథా భవతి వా ఇతి పశ్యామః ?

జ్ఞాతం వా

కథం అసీత్ ?

అంగీకృతం కిల ?

నేను 9వ తరగతి చదువుచున్నాను

నేను I II III B.Sc., చదువుచున్నాను.

నీది ఏ ఊరు?

నా ఊరు '.....'

కుశలమా ? / క్షేమమా?

నీవు ఎలావున్నావు ? (క్షేమమేనా)

ఇంట్లో అంతా బాగున్నారా ?

అంతా బాగున్నారు

ఏమిటి విశేషాలు ? / ఏమి వార్త?

నీవే చెప్పాలి

ఏమైనా ప్రత్యేక విషయం ఉన్నదా ?

నీవు ఎక్కడి నుండి వస్తున్నావు ?

నేను పాఠశాల నుండి

ఇంటి నుండి

..... నుండి వస్తున్నాను

నీవు ఎక్కడికి వెళ్ళుచున్నావు ?

అలా అవుతుందేమో చూద్దాం

తెలిసినదా ?

ఎలా ఉండినది ?

సరేనా ?

కతి అపేక్షితాని ?
 అద్య ఏవ వా ?
 ఇదానీం ఏవ వా ?
 ఆగంతవ్యం భోః
 తదర్థం వా ?
 తత్ కిమపి మాస్తు
 న దృశ్యతే కిమ్ ?
 సమాప్తం వా ?
 కస్మిన్ సమయే ?
 తథాపి .....
 ఆవశ్యకం న ఆసీత్
 తిష్ఠతు భోః
 స్మరతి కిల ?
 తథా కిమపి నాస్తి
 కథమ్ అస్తి భవాన్ ?
 మా విస్మరతు
 అన్యచ్ఛ.....
 తదనంతరమ్
 తావదేవ కిల ?
 మహాన్ సంతోషః
 తత్ తథా న

ఎన్ని కావాలి ?
 ఈ రోజేనా ?
 ఇప్పుడేనా ?
 రండి !
 అందుకా ?
 అదేమీ వద్దు
 కనపడటం లేదా ? (చూడటం లేదా)
 అయినదా ?
 ఎప్పుడు ? ఏ సమయంలో ?
 అయినా / అయినప్పటికీ
 అక్కర్లేకపోయినది
 మరి కొంచెంసేపు ఉండు
 జ్ఞాపకం ఉన్నది కదా ?
 అలా ఎంతమాత్రం కాదు
 నీ వెలా ఉన్నావు ?
 మర్చిపోవద్దు
 ఇంకా .....
 తర్వాత
 అంతే కదా ?
 చాల సంతోషం.
 అది అలా కాదు.

తస్య కః అర్థః

ఆమ్ భోః

ఏవమేవ

దాని అర్థం ఏమిటి ?

అవునయ్యా / అవునండి

అలాగే

అహం { దేవాలయం
కార్యాలయం
విపణీం }

గచ్చామి

నేను { దేవాలయానికి
కార్యాలయానికి
బజారుకు } వెళ్ళుచున్నాను

కిం చిరార్ధర్థనం ?

భవంతం కుత్రాపి దృష్టవాన్

భవాన్ సంభాషణ శిబిరం

ఆగతవాన్ వా?

చూచి చాలా కాలమైంది

నిన్ను ఎక్కడో చూచాను

నీవు సంభాషణ శిబిరానికి

వచ్చావా ?

తర్హి కుత్ర దృష్టవాన్ ?

మరి ఎక్కడ చూచాను ?

సరళ వాక్యాని

సరళ వాక్యాలు

తదైవ ఆస్తు

అలాగే కానీ

జానామి భోః

నాకు తెలుసును

ఆమ్ తత్ సత్యం

అవును. అది నిజం

సమీచీనా సూచనా

చక్కని సలహా

కించిత్ ఏవ

కొంచెమే

కిమర్థం తద్ న భవతి ?

భవతు నామ

ఓహో తథా వా ?

ఏవమపి అస్తి వా

అథ కిమ్ ?

నై వ కిల ?

భవతు

ఆగచ్ఛంతు

ఉపవిశంతు

సర్వథా మాస్తు

కిమ్ ఆనయంతి

అస్తు వా ?

కిమర్థం భోః ?

ప్రాప్తం కిల ?

సామాన్య వాక్యాని

ప్రయత్నం కరోమి

న శక్యతే భోః

తథా న వదతు

తత్ర కోఽపి సందేహః నాస్తి

తత్ అహం న జ్ఞాతవాన్

అది ఎందుకు కాదు ?

సరే కానీ / పోనీ

ఓహో! అలాగా !

అలా కూడా ఉన్నదా ?

తర్వాత?

కాదు కదా ?

సరే, కానీ

రండి, దయచేయండి

కూర్చోండి

వద్దేవద్దు

ఏమి తెస్తారు ?

సరేనా

ఎందుకని ?

దొరికినది కదా ?

సామాన్య వాక్యాలు

ప్రయత్నిస్తాను

సాధ్యం కాదయ్యా

అలా అనకు

అక్కడ సందేహమే లేదు

అది నేను తెలుసుకొనలేకపోయాను

భవాన్ / సః / సా / కదా దదాతి	ఎప్పుడు ఇస్తావు? ఇస్తాడు/ఇస్తుంది?
అహం కథం వదామి “కదా ఇతి”	‘ఎప్పుడు’ అని నేను ఎలా చెప్పగలను?
తథా భవతి వా ?	అలా అవుతుందా ?
భవతః సమయావకాశః ఆస్తివా ?	మీకు సమయావకాశం ఉందా ?
అద్య భవతః కార్యక్రమః కః ?	ఈ రోజు మీ కార్యక్రమం ఏమిటి ?
అరే పాదస్య / హస్తస్య కిం అభవత్	అరే కాలికి / చేతికి ఏమయింది ?
బహుదినేభ్యః తే పరిచితాః	వాడు చాలా కాలంగా తెలుసు
తస్య కియద్ ధైర్యం ?	అతడికి ఎంత ధైర్యం ?
భవాన్ న ఉక్తవాన్ ఏవ	నీవు చెప్పనే లేదు ?
అహం కిం కిరోమి ?	నేనేం చేయను ?
యథా భవాన్ ఇచ్ఛతి తథా	మీ యిష్ట ప్రకారమే
భవతు, చింతాం న కరోతు	పోనీ, బాధపడకు / ఫరవాలేదు
తేన కిమసి న సిద్ధ్యతి	అతని / దానిపలన ఏమి
	ప్రయోజనంలేదు
సః సర్వథా అప్రయోజకః	అతడు అన్ని విధాల
	అప్రయోజకుడు
పునరపి ఏకవారం ప్రయత్నం కుర్మః మరొకసారి ప్రయత్నం చేద్దాం	
మౌన మేవ ఉచితమ్	మౌనమే మంచిది
తత్ర అహం కిమపి న వదామి	అక్కడ / ఆ విషయంలో
	నేనేమి మాట్లాడను

తర్హి సమీచీనమ్

ఏవం చేత్ కథమ్ ?

మాం కించిత్ స్మారయతు

తం అహం సమ్యక్ జానామి

తదానీ మేవ ఉక్తవాన్ కిల ?

కదా ఉక్తవాన్ భోః ?

యత్కిమపి భవతు

సః బహు సమీచీనః

సః బహు రూక్షః

తద్విషయే చింతా మాస్త్తు

తథైవ ఇతి న నియమః

కర్తుం శక్యం కించిత్

సమయః అపేక్ష్యతే

ఏతావత్ అపి కృతవాన్

ద్రష్టుం ఏవ న శక్యతే

తత్రైవ కుత్రాపి స్వాత్

యథార్థం వదామి

ఏవం భవितుం అర్హతి

అలా అయితే మంచిది

ఇలా అయితే ఎలా ?

నాకు కొంచెం జ్ఞాపకం చేయండి

నేను అతనిని బాగుగా ఎరుగుదును

అప్పుడే చెప్పినాను/చెప్పినాడు/

చెప్పినావు కదా?

ఎప్పుడు చెప్పినావు / చెప్పినాడు?

ఏమైతే అదేకానీ

అతడు చాలా ఉత్తముడు

అతడు చాలా తీవ్రస్వభావుడు

ఆ విషయంలో బాధపడకు /

అలోచించకు

అది అంతే అని ఏమీలేదు

చేయటం సాధ్యమే,

కొంత సమయం కావాలి

ఇంత అయినా చేసినాడు

చూచుటకే సాధ్యం కాదు

అది అక్కడనే ఎక్కడో ఉంటుంది

నిజం చెపుతున్నాను

అలా కావచ్చును / అలాగే

కదాచిత్ ఏవమపి స్యాత్

అహం తావదపి న జానామివా?

తత్ర గత్వా కిం కరోతి ?

పునః కిమపి క్షేతః నాస్తి

ఏతత్ కష్టం న

భోః అనీతం వా

భవతః కృతే కః ఉక్తవాన్

కించిదనంతరం ఆగచ్ఛేత్

ప్రాయః తథా న స్యాత్

చింతా మాస్తు, శ్వః దదాతు

అహం పునః సూచయామి

అద్య ఆసీత్ వా ?

అవశ్యం ఆగచ్ఛామి

నాగరాజః అస్తి వా ?

కిమర్థం తత్ ఏవం అభవత్ ?

తత్ర ఆసీత్ వా ?

కిమపి ఉక్తవాన్ వా ?

కుతః అనీతవాన్ ?

అన్యత్ కార్యం కిమపి నాస్తి

అప్పుడప్పుడు అలాగకూడ

కావచ్చును

నాకు అమాత్రం తెలియదా ?

అక్కడకు వెళ్ళి ఏమి చేయుదువు ?

మళ్ళీ ఏమీ ఇబ్బంది లేదు

ఇది కష్టం కాదు

ఏమండీ ! తెచ్చినారా

నీ గురించి ఎవరు చెప్పినారు

కొంచెం తర్వాత కాకపోవచ్చును

బహుశః అలాగ కాకపోవచ్చును

పరవాలేదు, రేపు ఇయ్యి

నేను మళ్ళీ తెలుపుతాను

ఈ రోజు ఉండినదా ?

తప్పక వస్తాను

నాగరాజు ఉన్నాడా ?

అది అలాగ ఎందుకు అయింది ?

అక్కడ ఉండినదా?

ఏమైనా చెప్పారా ?

ఎక్కడ నుండి తెచ్చినావు ?

వేరే పని ఏమీ లేదు

మమ వచనం శృణోతు
 ఏతత్ సత్యం కిల ?
 తద్ అహం అపి జానామి
 తావద్ అవశ్యకం న
 భవతః కా హానిః ?
 కిమర్థం ఏతావాన్ విలంబః ?
 యథేష్టమ్ పర్యాప్తం అస్తి
 భవతః అభిప్రాయః కః ?
 అస్య కిం కారణం ?
 స్వయమేవ కరోతి వా ?
 తత్ న రోచతే
 ఉక్తం ఏవ సః వదతి
 అన్యథా బహు కష్టం
 కిమర్థం పూర్వం న ఉక్తవాన్ ?
 స్పష్టం న జానామి

నిశ్చయః నాస్తి
 కుత్ర ఆసీత్ భవాన్ ?
 భీతిః మాస్తి
 భయస్య కారణం నాస్తి

నా మాట విను
 అది నిజమే కదా ?
 అది నాకు కూడా తెలుసు
 అంతగా అక్కర్లేదు
 మీకేమి నష్టం?
 ఎందుకు ఇంత ఆలస్యం ?
 కావలసినంత ఉంది
 మీ అభిప్రాయం ఏమిటి ?
 ఇందుకు కారణం ఏమిటి ?
 స్వయంగా చేస్తారా ?
 అది ఇష్టం లేదు
 అతడు చెప్పినదే చెప్పుచున్నాడు
 లేకపోతే చాలా కష్టం
 మొదటనే ఎందుకు చెప్పలేదు ?
 నాకు స్పష్టంగా / ఇదమిత్థంగా
 తెలియదు

నిశ్చయం లేదు
 నీవు ఎక్కడ ఉండినావు ?
 భయం వద్దు
 భయానికి కారణమే లేదు /
 భయంలేదు

తదహం బహు ఇచ్ఛామి
 కియత్ లజ్జాస్పదమ్ !
 సః మమ దోషః న
 మమ తు ఆక్షేపః నాస్తి
 సః శీఘ్రకోపీ

తీవ్రం మా పరిగణయతు
 ఆగతః ఏషః వరాకః
 యుక్తే సమయే ఆగతవాన్
 బహు జల్పితః భోః
 ఏషా కేవలం కింవదంతీ
 కిమపి న భవతి
 ఏవ మేవ ఆగతవాన్
 వినా కారణం కిమర్థం
 గంతవ్యమ్ ?

భవతః వచనం సత్యమ్
 మమ వచనం కః శృణోతి ?
 తదా తత్సేన స్ఫురితమ్
 భవతః కిం కష్టమ్ అస్తి?

అది నాకు చాలా ఇష్టం
 ఎంత సిగ్గుచేటు !
 అది నా తప్పు కాదు
 నాకు అభ్యంతరం లేదు
 అతడు శీఘ్రకోపి / అతడికి

కోపం త్వరగా వస్తుంది
 తీవ్రంగా (సీరియస్ గా) తీసుకోకు
 ఈ అభాగ్యుడు వచ్చాడు
 సరైన సమయానికి వచ్చినాడు
 అతడు వాగుడుకాయండి
 ఇది కేవలం పుకారు
 ఏమీ జరగదు / కాదు
 ఊరకనే వచ్చినాను
 ఏమి కారణం లేకుండా ఎందుకు
 వెళ్ళవలెను ?

నీవు చెప్పినది నిజమే
 నామాట ఎవరు వింటారు ?
 అప్పుడు నాకు అది స్ఫురించలేదు
 నీకు ఏమి ఇబ్బంది ఉన్నది ?

ఛ, ఏవం న భవితవ్యం అసీత్
అన్యథా న చింతయతు

మిత్రమేలనమ్

నమో నమః

కిం భోః, దర్శనమేవ నాస్తి

నైవ, అత్రైవ సంచరామి కిల ?

కిం భోః, వార్తా ఏవ నాస్తి ?

కిం భోః ఏకం పత్రం అపి నాస్తి

అస్మాన్ సర్వే విస్మృతాః వా ?

కథం విస్మరణం భవతి భోః

భవతః సంకేతం ఏవ న జానామి స్మమీ చిరునామే (ఎడ్రస్) తెలియదు

మహాజనః సంవృత్తః భవాన్

భవాన్ ఏవవా! దూరతః

న జ్ఞాతమ్

హ్యః భవంతం స్మృతవాన్

కిం అత్ర అగమనమ్ ?

ఛా, అలా జరగకుండా ఉండవలసింది
ఘరోలా అనుకోకు

మిత్రులను కలుసుకొన్నప్పుడు

నమస్కారం / నమస్తే

ఏమిటి ? ఎక్కడా

కనబడుటయే లేదు

కనబడక పోవటమేమిటి ?

ఇక్కడే తిరుగుతూ ఉన్నానే

ఏమిటి ? ఎక్కడా కబురే లేదు ?

ఏమిటి ? ఒక్క ఉత్తరమైనా

వ్రాయలేదేమి

మమ్మల్నందరినీ

మరిచిపోయినావా?

మిమ్ములను ఎలా మరిచిపోతాను ?

నీవు గొప్ప / పెద్దవాడినై నావులే

మీరేనా ! దూరం నుండి

గుర్తుపట్టనే లేదు

నిన్న నీవు నాకు జ్ఞాపకం వచ్చావు

ఏమిటి ఇలా వచ్చారు ?

అత్రైవ కించిత్ కార్యం అస్తి
 త్వరితం కార్యం ఆసీత్,
 అతః ఆగతవాన్
 బహు కాలతః ప్రతీక్షాంకరోమి

యానం న ప్రాప్తం,
 అత ఏవ విలంబః
 ఆగచ్ఛంతు భోః,

గృహం గచ్ఛామః
 ఇదానీం వా ?

సమయః నాస్తి భోః
 శ్వః సాయం మిలామః వా ?
 అవశ్యం తత్రైవ ఆగచ్ఛామి
 ఇదానీం కుత్ర ఉద్యోగః?

యంత్రాగారే ఉద్యోగః
 గ్రామే అధ్యాపకః అస్మి
 ఇదానీం కుత్ర వాసః?
 ఏషః మమ గృహసంకేతః
 యానమ్ ఆగతమ్, ఆగచ్ఛామి
 అస్తు, పునః పశ్యామి

ఇక్కడే కొంచెం పని ఉన్నది
 కొంచెం తొందరపని ఉండినది
 అందుకని వచ్చినాను
 చాలా కాలం నుండి ఎదురు
 చూస్తున్నాను

బస్సు దొరకలేదు, అందుకనే
 అలస్యం అయింది

రండి, ఇంటికి వెళ్ళదాం/ పోదాం
 ఇప్పుడా ? సమయం లేదండి

రేపు సాయంత్రం కలుసుకుందామా?
 తప్పకుండా అక్కడికే వస్తాను
 ఇప్పుడు ఎక్కడ ఉద్యోగం
 చేస్తున్నారు ?

ఫాక్టరీలో ఉద్యోగం చేస్తున్నాను
 ఊరిలో ఉపాధ్యాయునిగా ఉన్నాను
 ఇప్పుడు ఎక్కడ ఉంటున్నారు ?
 ఇది మా యింటి చిరునామా
 బస్ వచ్చినది, వస్తాను
 సరే, మళ్ళీ కలుద్దాం

పునః అస్మాకం మేలనం కదా ? మళ్ళీ మనం ఎప్పుడు

కలవటం ?

పునః కదా మిలతి భవాన్ ? మళ్ళీ మీరు ఎప్పుడు కలుస్తారు ?

తత్ దినే కిమర్థం భవాన్ న ఆరోజు నీవు ఎందుకు రాలేదు ?

ఆగత వాన్?

వయం ఆగతవంతః ఏవ మేము వచ్చేశాము

భవతః సమీపే సంభాషణీయం అస్తి నీతో మాట్లాడవలసినది ఉన్నది

భవాన్ అన్యథా గృహీతవాన్ నీవు మరొకలాగా / పొరపాటుగా

అనుకొన్నావు

భవంతం బహు ప్రతీక్షితవాన్ నీ కొరకు చాల (సమయం)

ఎదురు చూచినాను

బహుకాలతః తస్య వార్తా ఏవ నాస్తి చాలా కాలం నుండి అతనిని

గురించి కబురే లేదు

భవతః పత్రమ్ ఇదానీ మేవ లబ్ధమ్ నీ ఉత్తరం ఇప్పుడే అందినది

కించిద్దూరం అహమపి ఆగచ్ఛామి కొంచెందూరం నేను కూడా

(మీతో) వస్తాను

మిలిత్వా గచ్ఛామః

కలిసి వెళ్దాం

తిష్ఠతు భోః అర్ధార్థం కాపీం

కూర్చోండి / ఉండండి / సగం

పిబామః

సగం (బైటూ) కాపీ తాగుతాము

అస్తు, పిబామః

సరే, తాగుదాం

స్థాతుం సమయః నాస్తి

ఉండుటకు (ఆగుటకు)

సమయంలేదు

గమనాత్ అనుక్షణ మేవ

వెళ్ళగానే ఉత్తరం వ్రాయి

పత్రం లిఖతు

పునః కదాచిత్ పశ్యామి

మళ్ళీ ఎప్పుడైనా కలుదాం

యదా కదా వా భవతు, అహం సిద్ధః ఎప్పుడైనా సరే, నేను సిద్ధమే

తేభ్యః మమ శుభాశయాన్

అతనికి/వారికి మా శుభాకాంక్షలు

నివేదయతు

తెలియజేయండి

కిం భోః ఏవం వదతి?

ఏమిటి? అలా అంటున్నాడు ?

కించిత్ కాలం తిష్ఠతు

కొంచెం సేపు ఉండండి

భవాన్ ఏవ పరిశీలయతు

నీవే ఆలోచించు

అత్ర పత్రాలయః కుత్ర ఆస్తి?

ఇక్కడ పోస్టాఫీసు ఎక్కడ ఉన్నది?

కియద్దూరే అస్తి ?

ఎంత దూరంలో ఉన్నది ?

విత్తకోశః కియద్దూరే అస్తి?

బాంక్ ఎంత దూరంలో ఉన్నది ?

కిమర్థం ఏవం త్వరా (సంభ్రమః)

ఎందుకు అంత త్వర /

గందరగోళం ?

ఇతోఽపి సమయః అస్తి కిల ?

ఇంకా సమయం ఉన్నది కదా ?

సర్వస్య అపి మితిః భవేత్

ప్రతిదానికి మితి ఉండాలి.

కియత్ ఇతి దాతుం శక్యమ్ ?

ఎంతని ఇవ్వగలను

కస్మిన్ సమయే ప్రతీక్షణీయమ్ ?

ఎప్పుడు (ఏ సమయంలో)

ఎదురుచూడను ?

గృహే ఉపవిశ్య కిం కరోతి ?
 భవతః పరిచయః ఏవ న లబ్ధః
 కిం భోః బహు కృతః జాతః ?
 అవశ్యం మమ గృహం

అగంతవ్యమ్

సః సర్వత్ర దర్శం చాలయతి

యథా భవాన్ ఇచ్ఛతి

పరిహాసాయ ఉక్తవాన్ భోః

ఏషః భవతః అపరాధః న

నైన, చింతా నాస్తి

వయం ఇదానీం అన్యద్ గృహేస్మ్యః

ఇంటిలో కూర్చొని ఏమిచేసెదవు ?

మీ పరిచయమే కాలేదు

ఏమి? చాలా చిక్కిపోయినావు ?

తప్పక మాయింటికి రావలసింది

అతడు అన్నిటిలోనూ

కలుగ జేసుకుంటాడు

మీరు చెప్పినట్లే / మీ

యిష్టానుసారమే

తమాషాకు అన్నానండి

ఇది మీ తప్పుకాదు

లేదు పరవాలేదు

మేము మరొక ఇంటిలో

ఉంటున్నాము/ (మేము

యిల్లు మారినాము)

భవాన్ మమ అపేక్షయా జ్యేష్ఠః వా? నీవు నాకంటే పెద్దవాడవా ?

ఓహో, మమ అపేక్షయా కనిష్ఠః కిల? ఓ! నీవు నాకంటే

చిన్నవాడవు కదా ?

భవాన్ వివాహితః వా?

నీవు వివాహితుడవా?

నైవ, ఇదానీమపి ఏకాకీ

లేదు, ఇప్పుడు కూడా ఏకాకినే

భవతః పితాకుత్రకార్యం కరోతి ? మీ తండ్రి ఎక్కడ పనిచేస్తున్నారు ?

సః వర్షద్వయాత్ పూర్వమేవ

నివృత్తః

సః వృద్ధ ఇవ భాతి

భవంతః సర్వే సహైవ వసంతి వా? మీరు అందరూ కలిసే

ఉంటున్నారా ?

నైన, సర్వే విభక్తాః

భవతః వయః కియత్ ?

భవంతః కతి సహోదరాః?

వయం ఆహత్య అష్టజనాః

భవాన్ ఏవ జ్యేష్ఠః వా ?

మమ ఏకః అగ్రజః అస్తి

సః ఇదానీమపి బాలః

భవతః అనుజాయాః కతివర్షాణి?

భవాన్ మా దదాతు, మా

స్వీకరోతు

అన్యం కమపి న పృచ్ఛతు

తర్హి సర్వం దాయిత్యం

భవతః ఏవ,

సర్వత్ర అగ్రే సరతి

ఆయన రెండు సంవత్సరాల

క్రితమే రిటైర్ అయినాడు

ఆయన వృద్ధునివలె కనబడుతున్నారు

లేదు, అందరం విడిపోయినాము

మీ వయస్సు ఎంత ?

మీరు ఎంతమంది అన్నదమ్ములు?

మేము అంతా కలిసి

ఎనిమిదిమందిమి

నీవే పెద్దవాడవా?

నాకు ఒక అన్నగారు ఉన్నారు

అతడు ఇప్పటికీ కూడా బాలుడే

మీ చెల్లెలికి ఎన్ని ఏండ్లు?

మీరు ఇవ్వనూ వద్దు

తీసుకోనూవద్దు

వేరే ఎవరినీ అడుగవద్దు

అయితే అంతా మీదే బాధ్యత

అంతటాముందుఉంటాడు/ అన్నిటి

లోనూ చొరవ తీసుకుంటాడు

భవంతం గృహే ఏవ పశ్యామి

సః నిష్ఠావాన్

యావదహం ప్రత్యాగచ్ఛామి

తావద్ ప్రతీక్షాం కరోతు

నిన్ను (మీ) ఇంటిలోనే చూస్తాను

అతడు నిష్ఠాపరుడు

నేను వచ్చేవరకు వేచియుండు

ద్వయోః ఏకః అగచ్ఛతు

తస్య కృతే విషయః నివేదితః వా?

తస్య సః అత్యంతం ప్రీతిపాత్రమ్

భవతా ఏతత్ న కర్తవ్యమ్

యది సః స్వాత్ .....

అవశ్యం అగంతవ్యం, న విస్మర్తవ్యం తప్పక రావలసింది, మర్చిపోవద్దు

కియత్ కాలం తిష్ఠతి?

ఏషా వార్తా మమ కర్ణ మపి అగతా

మీ ఇద్దరిలో ఒకరు రండి

అతనికి విషయం చెప్పినావా ?

అతడు అతడికి చాలా కావలసినవాడు

మీరు ఇది చేయకూడదు

అతడు ఇక్కడ ఉండే ...

ఎంతసేపు ఉంటాడు / ఉంటావు ?

ఈ విషయం నా చెవిని కూడా

పడింది.

సః స్తోకాత్ ముక్తః

భవంతం ద్రష్టుం సః పునః

అగచ్ఛతి కిల?

అహం కిమర్థం అసత్యం వదామి ?

భవాన్ అపి ఏవం వదతి వా ?

అతడు వెంట్రుక వాసిలో

తప్పించుకున్నాడు

అతడు నిన్ను చూచుటకు మరల

వస్తాడు కదా ?

నేను అబద్ధం ఎందుకు చెబుతాను ?

నీవు అలాగే (అందరి వలెనే)

అంటున్నావా ?

భవాన్ ఏవం కర్తుం అర్హతివా?

నీవు ఇలా చేయగలవా ?

భవాన్ గచ్చతు మమ కించిత్

కార్యం అస్తి

వృథా భవాన్ చింతాం కరోతి

దైవేచ్ఛా తథా ఆసీత్

కిం కుర్యః

అహం అన్యద్ ఉక్తవాన్

భవాన్ అన్యద్ గృహీతవాన్

ఏతావద్ అన్యతం వదతి

ఇతి న జ్ఞాతవాన్

ప్రమాదతః సంవృత్తమ్

న తు బుద్ధ్వా

ఏషః ఏకః శనిః

భవదుక్తం సర్వం అపి

అంగీకర్తుం న శక్యమ్

అహం గంతుం న శక్నోమి

విషయస్య వర్ధనం మాస్తు

సర్వే ౨ పి పలాయనాశీలాః

సర్వస్య అపి భవాన్

ఏవ మూలమ్

నీవు వెళ్ళు, నాకు కొంచెం

పని ఉన్నది

నీవు ఊరికే చింతిస్తున్నావు /

విచారిస్తున్నావు

దైవేచ్ఛ అలా ఉన్నది,

ఏమి చేయగలం ?

నేను ఒకటి అంటే నీవు

మరొకలాగ తీసుకున్నావు

ఇంత అబద్ధం చెప్పడాడని నేను

అనుకోలేదు

పొరపాటుగా జరిగినదే కాని బుద్ధి

పూర్వకంగా అయినది కాదు

వీడొక శని

నీవు చెప్పినదంతా

అంగీకరించటం సాధ్యం కాదు

నేను వెళ్ళలేను

ఈ విషయాన్ని పొడిగించవద్దు

అంతా పలాయనాశీలురే

దీని కంతటికి నీవే కారణం

సులభతయా తస్య జాలే పతితవాన్ తేలికగా అతని వలలో పడినాడు
అస్మాకం మిలనానంతరం మనం కలిసి చాలాకాలం అయింది

బహు కాలః అతీతః

ఇదానీం ఆగంతుం న శక్యతే ఇప్పుడు రావటానికి వీలుకాదు
భవాన్ అపి విశ్వాసం

కృతవాన్ వా ? నీవూ నమ్మినావా ?

సః విశ్వాసయోగ్యోవా ? అతడు నమ్మదగిన వాడేనా ?

కించిత్ సాహాయ్యం కరోతి వా ? కొంచెం సహాయం చేస్తావా ?

సమయః కథం అతిశీఘ్రం అతీతః కాలం ఎంత త్వరగా

గడిచిపోయింది !

యుక్తే సమయే అగతవాన్ సరైన సమయానికి వచ్చినావు
ఏకని మేష విలంబః చేత్ ఒక నిమిషం ఆలస్యం అయితే
అహం గచ్ఛామి స్మ నేను వెళ్ళిపోయి వుండేవాడిని

అహమపి భవతా సహ

అగచ్ఛామి వా ? నేనూ కూడా నీతో రానా ?

కించిత్ కాలం ద్విచక్రికాం

దదాతి వా? కొంచెం సేపు సైకిలు ఇస్తావా ?

ఇదానీం మయా అపి నేను కూడా ఇప్పుడు మరొకచోటికి

అన్యత్ర గంతవ్యం వెళ్ళాలి

భవాన్ స్వకార్యం పశ్యతు నీ పని నీవు చూచుకో

శీఘ్రం ప్రత్యాగచ్ఛామి త్వరగా తిరిగి వస్తాను

అవశ్యకం చేత్ అనయామి శ్వః
'మాస్తు' ఇత్యుక్తోపి సః న శృణోతి

ప్రయాణమ్

చీటికాం కుత్ర క్రిణామి ?

శీఘ్రం అగచ్ఛతు,

యానం గచ్ఛతి

ఇదానీం ఏవ ఏకం యానం గతం

అహం భవతః పార్శ్వే ఉపవిశామి

కించిత్ సమజనం కుర్మః

మహాన్ జనసమ్మర్దః

పరివర్తం దదాతు

అగ్రే గచ్ఛతు

కదా వా నిర్గచ్ఛతి

శీఘ్రం అవతరతు

అగ్రిమం నిస్థానం అస్మాకం వా ?

మల్లేశ్వర యానస్య కా సంఖ్యా ?

కిం సంఖ్యాకం యానం

జయ నగరం గచ్ఛతి ?

ఫలకమపి నాస్తి, కిమపి నాస్తి

అయే, పాదపథే అగచ్ఛతు !

అవసరమైతే రేపు తీసుకుని వస్తాను
వద్దన్నా అతడు నా మాట వినడు

ప్రయాణం

టికెట్ ఎక్కడ కొనుక్కోవాలి ?

త్వరగా రా, బస్ బయలు

దేరుతున్నది

ఇప్పుడే ఒక బస్ వెళ్ళి పోయింది

నేను నీ ప్రక్కనే కూర్చోంటాను

కొంచెం సర్దుకుందాము

ఎంత జనసమ్మర్దం

చిల్లర యివ్వు

ముందుకు వెళ్ళు

ఎప్పుడు బయల్దేరుతుంది

త్వరగా దిగు

వచ్చేది మన స్టేషనేనా ?

మల్లేశ్వరం వెళ్ళే బస్ నంబరు ఎంత

ఎన్నో నెంబరు బస్ జయనగరం

వెళుతుంది ?

నంబరు బోర్డులేదు ఏమీ లేదు

అరే, ఫుట్ ఫాత్ మీదకు రా

మల్లేశ్వరం గంతుం కః మార్గః ? మల్లేశ్వరం వెళ్ళడానికి దారిఏది ?

బహు దూరే అస్తి వా ?

చాలా దూరంలో ఉందా ?

ఏషః సంకేతః కుత్ర ఇతి

ఈ చిరునామా (స్థలం) ఎక్కడో

జానాతి వా ?

తెలుసా?

ఇతః కేవలం దశనిమేషాణాం

యిక్కడి నుండి కేవలం

గమనమ్

పదినిమిషాల నడక

యానం న లబ్ధం

బస్ అందలేదు / తప్పి పోయింది

యానస్య నిర్గమనాయ ఇతోఽపి

బస్ బయలు దేరటానికి యింకా

అర్ధఘంటా అస్తి

అరగంట ఉంది.

యానం దశవాదనే ఆగచ్ఛతి

బస్ 10 గంటలకు వస్తుంది

పంచవాదనే ఏకం యానం అస్తి

5 గంటలకు ఒక బస్ ఉంది

యానం తదానీం ఏవ ఆగత్యస్థితం

బస్ అప్పుడే వచ్చి ఉన్నది

ఆరక్షణం నాస్తి

రిజర్వేషన్ లేదండీ / లేదు

ఏవ మేవ అగ్రే గచ్ఛతు

యిలాగే ముందుకు వెళ్ళండి

అత్రైవ కుత్రచిత్ స్వాత్ అన్వేషణం

ఇక్కడే ఎక్కడో ఉంటుంది

కుర్మః

వెతుకుతాము

తత్రైవ అస్తి / తత్రైవ స్వాత్

అక్కడే ఉంది / అక్కడే ఉంటుంది

అహం న జానామి, అన్యం పృచ్ఛతు

నాకు తెలియదు, మరొకరిని అడుగు

భవాన్ శీఘ్రం న ఆగచ్ఛతి

మీరు త్వరగా రాకపోతే

చేత్ యానం న మిలతి

బస్ దొరకదు

ఏషః మార్గః కుత్ర గచ్ఛతి ?

ఈ దారి ఎక్కడకు వెళ్తుంది ?

భవాన్ అరక్షణం కృతవాన్ వా ? నీవు రిజర్వేషన్ చేసుకొన్నావా ?
 కృపయా సర్వబంధకం స్వీకరోతు దయచేసి మీ హోల్డర్ తీసుకోండి

స్వాతమ్	సంచి	ఏతద్	ఇది
చీటికాం	టికెట్	యానస్వాతమ్	ప్రయాణపు సంచి
యానపేటికామ్	సూటికేన్	వనితా స్వాతమ్	వానిటీబాగ్

ధనవిషయే జాగరూకో భవతు దబ్బు విషయంలో జాగ్రత్తగా ఉండు
 తతః ఆగంతుం ఏతావాన్ అక్కడ నుండి రావటానికి ఇంత

విలంబః వా ?

అలస్యమా ?

ఏకం అపి యానం న ఆగతమ్ ఒక్క బస్ కూడా రాలేదు
 షష్ఠి సంఖ్యాకం యానం గతం వా ? 60వ నంబరు బస్ వెళ్ళిపోయినదా
 అహం ఇదానీం ఏవ ఆగతవాన్ నేను ఇప్పుడే వచ్చాను
 కీదృశః మార్గః అయం ! ఏమి దారి (రోడ్డు) యిది !

ప్రవాసతః ప్రతినివర్తనం

ఊరినుండి తిరిగి

వచ్చినపుడు

కదా ఆగతవాన్ ?

ఎప్పుడు వచ్చినావు ?

అద్య ప్రాతః ఆగతవాన్ వా ?

ఈ ఉదయం వచ్చినావా ?

కథం అసీత్ ప్రవాసః ?

ప్రయాణం ఎలా ఉండింది ?

ప్రవాసే వ్యవస్థా సమీచీనా

ప్రవాసం / (Tour) లో ఏర్పాట్లు

అసీత్ వా ?

బాగున్నాయా ?

కతి దినానాం .....

ఏకాకీ గతవాన్ వా ?

ఏకాకీ కిమర్థం ? పరివారసమేతః

గతవాన్

దినత్రయం తత్ర స్థితవాన్

మార్గమధ్యే అపఘాతః

అభవత్

విశేషతయా కోఽపి న

వ్రణితః

వస్తూని తావంతి ఏవ వా ?

బహూధా శ్రాంతః అస్మి భోః

త్రిచక్రికా కిమర్థం?

లోక యానేన గచ్ఛామః

ఎన్ని రోజులది .....

ఒక్కడివే వెళ్ళినావా ?

ఒక్కడినే ఎందుకు?

కుంటుంటుంటేనే వెళ్ళినాను

అక్కడ 3 రోజులు ఉన్నాను

దారిలో ప్రమాదం (Accident)

జరిగింది

ఎక్కువగా ఎవరికి గాయాలు

తగులలేదు

సామాన్లు అంతేనా ?

చాలా అలిసి పోయినానండి

రిక్షా ఎందుకు ?

బస్ లో వెళ్దాం

లోక యానేన బస్ లో;

సుఖయానేన లక్ష్మరీ బస్ లో;

సామి సుఖయానేన సెమీలక్ష్మరీ

బస్ లో;

త్రిచక్రికాయాం రిక్షాలో

పాదాభ్యాం నడిచి

సంలపంతః మాట్లాడుతున్న

వాళ్ళు

కః ప్రతీక్షతే భోః ?

త్రిచక్రికాయాం ఏవ గచ్ఛామః

ఎవరు ఎదురు చూస్తున్నారు ?

రిక్షాలోనే వెళ్దాం

కిమర్థం వృథా వ్యయః ఇతి ?
బహుకాలత ప్రతీక్షాం కరోమి

కదా ప్రస్థితః ?

కాశీం రామేశ్వరం సర్వం

దృష్టవాన్ వా ?

కియత్ సుందరం అస్తీతి

జానాతి వా?

మహాత్ అద్భుతం !

భాత్రా :

అత్రైవ కలాశాలాయాం పరామి

సిద్ధతా కథమ్ అస్తి

పాఠ్యభాగః ఏవ న సమాప్తః

గణిత శ్రవణ మాత్రేణ మమ

శిరోవేదనా

గాఢం అభ్యాసః వా ?

అద్య కిమపి న పరితవాన్ ఏవ

మమ అక్షరాణి న సుందరాణి

ఏతాం కాదంబరీం పరితవాన్ వా ? ఈ కాదంబరిని చదివినావా ?

(నవలను)

వృథా ఖర్చు ఎందుకు అని ?

బాలా కాలంగాఎదురు

చూస్తున్నాను

ఎప్పుడు బయలు దేరినావు ?

కాశీ రామేశ్వరం అన్నీ

చూచినావా

ఎంత సుందరంగా ఉన్నదో

తెలుసా?

మహా అద్భుతం !

విద్యార్థులు

యిక్కడే కళాశాలలో

చదువుతున్నాను

పరీక్షలకు ప్రిపరేషన్ ఎలా వుంది ?

పాఠాలే పూర్తికాలేదు

లెక్కల పేరు వింటేనే నాకు

తలనొప్పి

బాగా కష్టపడి చదువుతున్నావా ?

యివాళ ఏమీ చదువనే లేదు

నా వ్రాత (దస్తూరి) బాగుండదు

బహు సమ్యక్ అస్తి.

చాలా బాగున్నది

బహు పూర్వమేవ పరితవాన్

చాలా కాలం క్రితమే చదివినాను

శీఘ్రం పరిత్వా దదామి భోః

త్వరగా చదివి ఇచ్చేస్తాను.

అద్య ఉత్థానే విలంబః సంజాతః

ఇవాళ లేవటం ఆలస్యం అయింది

అహం గృహే ఏవ త్యక్త్వా ఆగతవాన్ నేను ఇంట్లోనే వదిలి వచ్చాను

అద్య తు విరామః

ఈ రోజు సెలవు

భవతః వర్గశిక్షకః కః ?

మీ తరగతి ఉపాధ్యాయుడు

(Class Teacher) ఎవరు?

అద్యయ సమవస్త్రేణ గంతవ్యం వా? ఈ రోజు సమవస్త్రం

(uniform) వేసుకుని వెళ్ళవలెనా?

యావత్ శాలాం గతవాన్

(నేను) పాఠశాలకు వెళుతూనే

తావత్ ఘంటా తాడితా

గంట కొట్టినారు

శ్రీమన్, అంతః ఆగచ్ఛామి వా ? నేను లోపలి రావచ్చునా అండీ?

శ్రీమన్, విశేషకక్ష్మాం స్వీకరోతి వా? ప్రత్యేక తరగతి (Special Class)

తీసుకొంటారండీ?

లేఖనీం ఏకవారం దదాతి వా?

(మీ) పెన్ ఒకసారి ఇస్తావా ?

టిప్పణీం కించిత్ దదాతి వా ?

(మీ) నోట్సు కొంచెం ఇస్తావా ?

హ్యః ఏవ గిరీశః స్వీకృతవాన్

నిన్ననే గిరిశుడు తీసుకున్నాడు

అహం తద్దినే వర్గం న

నేను ఆ రోజు తరగతికి వచ్చి

ఆగతవాన్ ఆసమ్

ఉండలేదు

ఆగచ్ఛంతు భోః క్రీడామః

రండి, ఆడుకొందాము

పఠనీయం బహు అస్తి భోః	చదువవలసింది చాలా ఉందయ్యా
కిం మమ పఠనీయంనాస్తి వా ?	నాకు చదువవలసింది లేదా ఏమి ?
పదవీ అశీతితమే వర్షే సమాపితా వా? డిగ్రీ 80లో పూర్తి అయినదా!	
సమ్యక్ న స్మరామి భోః	బాగా జ్ఞాపకం లేదండీ
తిష్ఠతు, అహం స్మరామి తత్	ఆగు అదీ నేను జ్ఞాపకం చేసుకుంటాను
శ్వః ఆరభ్య సహాధ్యయనం కుర్మః	రేపటి నుండి కలిసి చదువుకుందాము

పరీక్షా

పరీక్ష

పరీక్షారంభః కదా ఇతి జ్ఞాతః వా	పరీక్షలు ఎప్పుడు మొదలవుతాయో తెలిసినదా ?
ప్రవేశపత్రం స్వీకృతం వా ?	ప్రవేశ పత్రం (Hall ticket) తీసుకున్నావా ?
పరీక్షా అగ్రే గతా	పరీక్షా వాయిదా (Postponed) వేసినారు
వేలా పత్రికా ఆగతా వా ?	సమయ పత్రిక (Time table) వచ్చినదా ?
పరీక్షా కథం ఆసీత్ ?	పరీక్ష ఎలా ఉండింది ?
ప్రశ్న పత్రికా కించిత్ క్లిష్టా ఆసీత్	ప్రశ్న పత్రిక (question paper) కొంచెం కష్టంగా ఉండింది
ఆతీవ సులభా ఆసీత్	చాలా సులభంగా ఉండింది
అహం ప్రథమ శ్రేణ్యాం ఉత్తీర్ణః	నేను మొదటి తరగతిలో ఉత్తీర్ణుడనైనాను

హ్యూః ఫలితాంశః ప్రకటితః

నిన్న ఫలితం ప్రకటించబడినది

అంకద్వయేన ప్రథమ శ్రేణీ న లబ్ధా రెండు అంకాలలో (marks)

మొదటి తరగతి రాలేదు

ప్రశ్నేషు వికల్పః ఏవః నాసీత్

ప్రశ్నలలో ఎన్నిక (choice) లేనేలేదు

ఫలితాంశః శ్వః జ్ఞాతః భవిష్యతి

ఫలితం రేపు తెలుస్తుంది

రమేశః ఉత్తీర్ఘః వా ?

రమేశుడు ఉత్తీర్ణుడై నాడా ?

ఏకం పత్రం అవశిష్టం

ఒక పత్రం (paper)

ఇతి ఉక్తవాన్

ఇంకా ఉందని అనినాడు

పరితం కిమపి న స్మరామి భోః

చదివినది ఏమీ స్మరించలేనండి.

ప్రాయః ద్వితీయశ్రేణీ లభ్యేత

బహుశః రెండో తరగతి రావచ్చును

అస్మాకం గణే సర్వేపి ఉత్తీర్ఘః

మా తరగతి (batch) లో అందరూ

ఉత్తీర్ణులైనారు

ప్రతిశతం కతి అంకాః ప్రాప్తాః ?

నూటికి ఎన్ని మార్కులు వచ్చినాయి

చలన చిత్రమ్

చలన చిత్రము

మాసే కతి చిత్రాణి పశ్యతి ?

నెలలో ఎన్ని చలనచిత్రాలు

చూచెదవు?

ద్వివారం త్రివారం వా ?

రెండు లేకపోతే మూడు సార్లు

చిత్రమందిరం పూర్ణం ఆసీత్

చిత్రమందిరం నిండి ఉండినది

మహాన్ సమర్థః ఆసీత్

చాలా జనసమ్మర్థం ఉండినది

చీటికా న లబ్ధా వా ?

టికెట్ దొరకలేదా ?

చిత్రం కథం ఆసీత్ ?

కరముక్తం ఇతి దృష్టవాన్

కః నిర్దేశకః ?

తర్హి సమీచీనం ఏవ స్యాత్

కథా సమీచీనా అస్తి

ఏతద్ ద్వితీయవారం పశ్యన్ అస్మి

ఏకమపి చిత్రం సమ్యక్ నాస్తి

పరహ్యః ఏవ దృష్టవాన్ అహం

కేవలం నిస్సారం జామితా భవతి

తర్హి కిమర్థం ద్రష్టవ్యం ?

మయాపి ఏకవారం ద్రష్టవ్యం ?

సర్వే మిలిత్వా గతవంతః వా ?

కేవలం ధనం వ్యర్థం

శిక్ష కః

భవతః వేతన శ్రేణీ కా?

ఇదానీం వేతన శ్రేణీ సమానా కిల? ఇప్పుడు అంతటా సమానమే కదా

ప్రాచార్యస్య ఆదేశం దృష్టవాన్ వా ? ప్రాచార్యుల(Principal)ఆజ్ఞ

చూచినావా ?

ఆహో, తత్తు సామాన్యం

చలనచిత్రం ఎలా ఉండినది ?

పన్నులేదు(Taxfree)అని చూచినాను

దర్శకుడు ఎవరు ?

అలా అయితే బాగుండే ఉంటుంది

కథ బాగున్నది

ఇది రెండవసారి చూస్తున్నాను

ఒక్క చలనచిత్రము కూడా

బాగులేదు

నేను మొన్ననే చూచినాను

బొత్తిగా పట్టులేదు విసుగు

పుడుతుంది

అలా అయితే ఎందుకు చూడటం ?

నేను కూడా ఒకసారి చూడాలి

అందరూ కలిసి వెళ్ళినారా ?

కేవలం డబ్బు దండుగ

ఉపాధ్యాయుడు

మీ వేతన శ్రేణి(PayScale)ఎంత

ఇప్పుడు అంతటా సమానమే కదా

ప్రాచార్యుల(Principal)ఆజ్ఞ

చూచినావా ?

ఆ,అది మామూలే

అధి వేతనం లబ్ధం వా ?

అధి వేతనం increment

వచ్చినదా ?

లిపికం ధృష్టవాన్ వా ?

గుమాస్తాను చూచినావా ?

ఏవం చేత్ కథం జీవామః ?

ఇలా అయితే ఎలా బ్రతికేది ?

మహాన్ కోలాహలః ఇతి శృతవాన్

చాలా గందరగోళంగా ఉండినదని

విన్నాసు

పత్రికా పరితా వా ? వేతనం వర్ధితం పత్రిక చదివారా ? వేతనం

పెంచినారు

కదా ఆరభ్య అన్వయః ?

ఎప్పటినుండి అమలులోకి

వస్తుంది ?

ఇదానీం కక్ష్యా అస్తి వా ?

ఇప్పుడు తరగతి ఉన్నదా ?

అద్య కక్ష్యాం న స్వీకరోమి

ఈ రోజు తరగతి తీసుకొనని

ఇతి సూచయతు

సూచించుము

ప్రాచార్యః ఆగతః వా ?

ప్రాచార్యులు వచ్చినారా ?

అస్మిన్ మాసే కతి విరామాః ?

ఈ నెలలో ఎన్ని సెలవులు

ఉన్నాయి ?

పరశ్యః విరామః అస్తి వా ?

ఎల్లుండి సెలవు ఉన్నదా ?

ప్రశ్నపత్రికా సజ్జీకృతా వా ?

ప్రశ్న పత్రిక సిద్ధమైనదా ?

అస్మిన్ వర్షే ఫలితాంశః కథం ?

ఈ సంవత్సర ఫలితాలు ఎలా

ఉన్నాయి ?

ఏతావంతః అంకాః కథం లబ్ధాః ఇతి ? (అతనికి) ఇన్ని మార్కులు ఎలా

వచ్చినాయి అని

పరీక్షాకాణాం ఔదార్యం !
 పరీక్షా అన్యాయోగ్యతా అన్యాయో
 మౌల్య మాపనార్థం గచ్ఛతి వా ?
 మౌల్య మాపనం కుత్ర ?
 అస్వస్థః అపి ఆగతవాన్ ?
 ఇదానీంతన బాలాః
 అయే! అత్ర ఆగచ్ఛతు
 గణితస్య అధ్యాపకః

అస్తి వా పశ్యతు

పరీక్షకుల ఔదార్యం వలన !
 పరీక్ష వేరు, యోగ్యత వేరు
 వాల్మ్యయేషన్ కు వెళ్తున్నారా ?
 వాల్మ్యయేషన్ ఎక్కడ ?
 అనారోగ్యంగా ఉన్నా వచ్చాను
 ఈ కాలపు పిల్లలు / విద్యార్థులు
 ఇదిగో! ఇక్కడకు రా
 గణితోపాధ్యాయుడు ఉన్నాడేమో

చూడు

తే తు బాలాః కిల !

వాక్కు బాలురే కదా?

కిం భోః సమ్యక్ పఠతి కిల ? ఏమోయ్ ! బాగా చదువుతున్నావు కదా?

సంశయః అస్తి చేత్ పృచ్ఛతు

సందేహం ఉంటే అడుగు

జ్ఞాతం కిల ?

తెలిసింది కదా ?

పునః ఏకవారం వదతు

మళ్ళీ ఇంకొకసారి చెప్పు

ఏకం అపి గణితం న కృతవాన్ వా? ఒక్క లెక్కకూడా చెయ్యలేదా ?

ఏవం చేత్ పరీక్షాయాం

ఇలాగైతే పరీక్షలో ఏమి చేస్తావు ?

కిం కరోతి ?

సేవకం కించిత్ అహ్వయతు

సేవకుడిని కొంచెం పిలుపు

ఘంటా నాదితా వా ?

గంట కొట్టినారా ?

టిప్పుణీం లిఖంతు

నోట్సు వ్రాసుకోండి

ఏకోపి న జానాతి వా ?

ఎవరికీ తెలియదా ?

భవాన్ జ్ఞాతవాన్ వా ?

నీకు తెలిసినదా ?

వదతు కించిత్

ఏదీ కొంచెం చెప్పు

అద్య ఏతదేవ పర్యాప్తం

ఈ రోజుకు ఇదే చాలు ?

అస్యయ అనుచ్ఛేదస్య అంతే

ఈ అనుచ్ఛేదం Paragraph

సమాపయామః

కాగానే అపుదాము

శ్వః ఏతత్ సమ్యక్ పరిత్వా

రేపు వచ్చేటపుడు దీనిని బాగా

ఆగంతవ్యం

చదువుకొని రండి

గృహే కిమపి పఠంతి వా ?

ఇంటిలో ఏమైనా చదువుతారా ?

కింభోః కోలాహలః ?

అక్కడ ఏమిటి ఆ కోలాహలం ?

హ్యః కియత్ పర్యంతం

నిన్న ఎంతవరకు పాఠం చెప్పినాను ?

పారితవాన్ ?

స్త్రీయః

స్త్రీలు

గృహకార్యం సర్వం సమాప్తం వా ? ఇంటి పనులన్నీ అయినవా ?

సమాప్త ప్రాయమ్

దాదాపు అంతా అయినట్లే

కిం ద్విత్రాణి దినాని న దృష్టా ?

ఏమి రెండు మూడు రోజులుగా

కనపడనే లేదు ?

అహం మాతృ గృహం గతవతీ

నేను అమ్మగారింటికి వెళ్ళినాను

ఏషు దినేషువిమలా మిలితవతీ వా? ఈ మధ్య విమల కలిసిందా ?

కార్యాలయతః తస్య ఆగమన

ఇది ఆయన అఫీసు నుండి

సమయః ఏషః

వచ్చే సమయం

మమాపి బహు కార్యం అస్తి   నాకూ చాలా పని ఉన్నది
 అతిథయః అగతాః సంతి   అతిథులు వచ్చి ఉన్నారు
 కించిత్ 'శర్కరాం' దదాతి వా ?   కొంచెం పంచదార ఇస్తావా ?

శర్కరాం :	పంచదార	(ను)	సువిష్టం	:	గోధుమపిండి(ని)
క్షీరం	:	పాలు / పాలను	కాఫీ చూర్ణం :	కాఫీపొడి	(ని)
పుష్పకం :	అటుకులను	చాలనీం	:	జల్లెడ	(ను)

భవతః మాతా కిం కరోతి స్మ ?   మీ అమ్మగారేమి చేస్తుండేవారు ?
 అద్య ప్రాతః అరభ్య బహుకార్యాణి   ఇవాళ పొద్దున మొదలుకొని ఒకటే
 పనులు

తేషాం పుత్ర్యాః వివాహాః   వాళ్ళ అమ్మాయి వివాహం
 నిశ్చితః ఇతి శ్రుతవతీ   నిశ్చయం అయినదని విన్నాను
 వరః విదేశే అస్తి   వరుడు విదేశాలలో ఉన్నాడు
 కన్యాయాః కృతే కిం కిం   పెళ్లికూతురుకు ఏమేమి నగలు
 ఆభరణం దాస్యంతి ?   ఇస్తున్నారు

మృతైలం లబ్ధం వా ?   కిరోసిన్ దొరికినదా ?
 మృతైలం విక్రీయతే ఇతి శ్రుతవతీ   కిరోసిన్ అమ్ముతున్నారని విన్నాను

పాకః

వంట

పాకః సమాప్తః వా ?   వంట అయినదా ?
 అద్య కః పాకః ?   ఈ రోజు వంట ఏమిటి ?

భోజనం అభవత్ వా?

భోజనం అయినదా ?

భవత్యాః గృహం కశ్చిద్ ఆగతః ఏవ మీ ఇంటికి ఎవరో రానే వచ్చారు.
అన్యత్ కిమపి నాస్తి కేవలం సారః వేరే ఏమీలేదు, కేవలం చారు

మాత్రమే

అస్మద్గుహే ఏకైకస్య ఏకై కా రుచిః

మా ఇంట్లో ఒక్కొక్కరికి ఒక్కొక్కరుచి

వేషభూషాః

వేష భూషణాలు

భవత్యాః శాటికా నూతనా వా ?

నీ చీర కొత్తదా ?

నైవ, గతవర్షే ఏవ క్రీతవతీ

కాదు, పోయిన ఏడాదే కొన్నాను

తథాపి నూతనం ఇవ ప్రతిభాతి

అయినా కొత్తదానివలె ఉన్నది

ఏతాదృశీ శాటికా మమ సమీపే

ఇటువంటి చీర నా వద్ద కూడా

అపి అస్తి

ఉన్నది

అహం నూతనశాటికాం క్రీతవతీ

నేను కొత్త చీర కొన్నాను

అంచలః బహు సమ్యక్ అస్తి

అంచు చాలా బాగున్నది

ఇమాం కుత్ర క్రీతవతీ

దీనిని ఎక్కడ కొన్నావు ?

అస్యాః శాటికాయాః అనురూపః

ఈ చీరకు సరిపోయే జాకెట్

చోలః న లభ్యః

దొరకలేదు

వలయస్య విన్యాసః ఆకర్ష కః అస్తి

ఈ గాజుల పనితనం బాగున్నది /

ఆకర్షణీయంగా ఉన్నది

శాటికాయా సా ప్రౌఢా

చీర మూలంగా ఆమె పెద్దామెగా

ఇవ దృశ్యతే

కనిపిస్తుంది

పరిణాహః బహు న్యూనః

అహం అపి ఏకాంక్రేతుం ఇచ్ఛామి

వెడల్పు చాలా తక్కువ

నేనూ ఒకటి కొనుక్కోవలెనను

కొంటున్నాను

బహు సుందరం అస్తి కిల ఏతద్!

భవత్యాః ఏతద్ యుజ్యతే

కియద్ దత్తవతీ

ముంబయీతః మమ అగ్రజః

అనీతవాన్

ఇది చాలా బాగున్నది కదూ!

ఇది నీకు సరిపోతుంది

ఎంత ఇచ్చావు ?

మా అన్నయ్య ముంబాయి నుండి

తెచ్చినాడు

కార్యాలయః

భవాన్ కతి దినాని విరామం

స్వీకరోతి ?

ఏషు దినేషు మహాన్ కార్యభారః

ఇమాం సూచనా ఫలకేస్థాపయతు

అత్ర హస్తాంకనం కరోతు

సః విరామం స్వీకృతవాన్

అస్మిన్ విషయే పునః అపి

చింతయామి

అగామి సప్తాహే మాం పశ్యతు

అస్మిన్ విషయే అనంతరం వదామి

కార్యాలయం

మీరు ఎన్ని రోజులు సెలవు

తీసికొంటారు?

ఈరోజులలో పని చాలా ఎక్కువగా

ఉంటున్నది

ఈ సూచనను నోటీసుబోర్డులో

ఉంచు

ఇక్కడ సంతకం చేయి

అతడు సెలవు తీసికొని యున్నాడు

ఈ విషయంలో మరోసారి

ఆలోచిస్తాను

నన్ను వచ్చేవారం చూడండి

ఈ విషయమై తర్వాత చెబుతాను.

ఏతత్ అహం అవశ్యం స్మరామి
భవదుక్తం సర్వం జ్ఞాతవాన్ భోః

ఇది తప్పక గుర్తుంచుకొంటాను
మీరు చెప్పినదంతా

తెలుసుకున్నానండి

అత్ర తస్య ఏవ సర్వాధికారః
మమ కృతే కాఽపి

అక్కడ అతనిదే సర్వాధికారం
నాకు ఏదైనా టెలిఫోన్

దూరవాణీ ఆగతా వా ?

(దూరవాణి) వచ్చినదా ?

భవతః కృతే దూరవాణీ ఆగతా ఆసీత్ మీకు దూరవాణి వచ్చి ఉండింది
భవాన్ కస్మిన్ స్థానే నియుక్తః ఆసీత్ ? మీరు ఏ ఉద్యోగంలో ఉన్నారు?
ఏషః సర్వదా అగత్య పీడయతి అతడు ఎప్పుడూ వచ్చి పీడిస్తూ

ఉంటాడు

ఇదానీం సమయః అతీతః

ఇప్పుడు సమయం అయిపోయింది

కృపయా శ్వః అగచ్ఛతు

దయచేసి రేపు రండి

సః ఆగతవాన్ ఇతి స్మరామి

అతడు వచ్చినట్లు నాకు గుర్తు

పంచవాదన పర్యంతం అత్రైవ ఆసీత్ గంటలవరకు అతడు ఇక్కడే

ఉన్నాడు

మాం అహూతవాన్ వా ?

నన్ను పిలిచినావా ?

తద్ వ్యవస్థాం అహం కరోమి

ఆ ఏర్పాటు నేను చేస్తాను

కార్యాలయస్య సమాప్తిః కదా ?

కార్యాలయం ఎప్పుడు మూస్తారు?

ఏతద్విషయే శ్వః పునరపి

ఈ విషయమై రేపు మరల

స్మరయతు

గుర్తుచేయండి

తం అత్ర ఆగంతుం సూచయతు

అతనిని ఇక్కడకు రమ్మనండి

కిమర్దం ఇదానీం అపి కార్యం

న ఆరభం ?

అన్యేషాం ఉపహాసేనై వ కాలం

యాపయతి

మయా కింకరణీయం వదతు

అహం కిం కరోమి భోః ?

అస్తు, పరిశీలయామః

అగచ్ఛతు, కించిత్ కాఫీం

పిబామః

భవాన్ శీఘ్రం ప్రత్యాగచ్ఛతివా ?

కృపయా ఉపవిశతు

పంచనిమేషేషు ఏతద్

కృత్వాదదామి

అద్య సః అత్ర నాస్తి కిల

సః ఏక సప్తాహభ్యంతరే ఆగచ్ఛేత్

ఎందుకు ఇంతవరకు పనిఆరంభం

కాలేదు

ఇతరులను విమర్శించుటతోనే

కాలయాపన చేస్తాడు

నేనేమి చేయవలెనో చెప్పు

నేనేం చేయనండి ?

ఉండనీ, చూద్దాం

రండి, కొంచెం కాఫీ తాగి వద్దాం

మీరు త్వరగా తిరిగి వస్తారా ?

దయచేసి కూర్చోనండి

అయిదు నిమిషాలలో ఇది చేసి

ఇస్తాను

ఇవాళ అతడు ఇక్కడ లేడుకదా

అతడు ఒక వారంలో తిరిగి

రావచ్చును

ఆరోగ్యమ్

మమ ఆరోగ్యం సమీచీనంనాస్తి

మహతీ పాదవేదనా

ఆరోగ్యం

నా ఆరోగ్యం బాగాలేదు

విపరీతమైన కాళ్ళ నొప్పి

సామాన్యతః శిరోవేదనా

తదా తదా ఆగచ్ఛతి

కించిత్ జ్వరః ఇవ

వైద్యం పశ్యతు

మమ వమన శంకా

వైద్యస్య నిర్దేశనం స్వీకరోతు

కిమర్థం కంఠః అవరుద్ధః ?

అహం అతీవ శ్రాంతః

తస్య ఆరోగ్యం కథం అస్తి ?

అద్య కించిత్ ఉత్తమా (దేహస్థితిః)

ప్రాతః ఆరభ్య లఘు శిరోవేదనా

ఆరోగ్యం తావద్ సమ్యక్ నాస్తి

వైద్యం కదా దృష్టవాన్ ?

ఉత్సాహః ఏవ నాస్తి భోః?

హ్యః తు స్వప్నః ఆసీత్

కిం అద్య అహం భోజనం

కరోమి వా ?

అద్య జ్వరః కథం అస్తి ?

యథావత్

సాధారణంగా అప్పుడప్పుడు

తలనొప్పి వస్తుంటుంది

కొంచెం జ్వరంగా ఉన్నట్లుంది

వైద్యుడిని చూడు

నాకు వాంతి అయ్యేటట్లుగా ఉన్నది

వైద్యుని సలహా తీసికో

గాంతులో అడ్డుపడినట్లుగా

ఎందుకు ఉన్నది ?

నేను చాలా అలసిపోయినాను

అతని ఆరోగ్యం ఎలా ఉన్నది ?

ఇవాళ కొంచెం మెరుగు

ప్రాద్దుటి నుండి కొంచెం తలనొప్పి

ఆరోగ్యం అంత బాగా లేదు

వైద్యుని ఎప్పుడు చూచినావు ?

ఉత్సాహమే లేదండీ

నిన్న ఆరోగ్యంగా ఉన్నాడే

ఈ రోజు భోజనం చేయనా?

ఈ రోజు జ్వరం ఎలా ఉన్నది ?

మామూలుగానే

తదా తదా ఉదరవేదనా
 పీడయతి కిల
 జ్వరపీడితః వా ? కదా ఆరభ్య
 అయ్యో ! రక్తం స్రవతి
 అపఘాతే సః జీవితః ఇత్యేవ
 విశేషః
 సః చికిత్సాలయే ప్రవేశితః
 మమ శిరః భ్రమతి ఇవ
 ఉత్పీరికా
 ఆసందః
 వ్యజనమ్
 భిత్తిఘటీ
 సుఖాసనమ్
 దండదీపః
 గోళదీపః
 ఆపద్దీపః
 అవకరికా
 కృష్ణపత్రమ్
 పత్రభారః
 కర్తరీ

అప్పుడప్పుడు కడుపునొప్పి
 ఉంటుంది కదా ?
 జ్వరమా ? ఎప్పటి నుండి ?
 అయ్యో! రక్తం కారుతున్నది
 ప్రమాదంలో అతడు జీవించి
 ఉండటమే విశేషం
 అతడు ఆస్పత్రిలో చేర్చబడ్డాడు
 నాకు తల తిరుగుతున్నట్లున్నది
 (టేబుల్) బల్ల
 కుర్చీ
 పంకా, ఫ్యాన్
 గోడ గడియారం
 సోఫా
 ట్యూబ్‌లైట్
 బల్బు
 ఎమర్జెన్సీ ల్యాంప్
 చెత్తబుట్ట
 కార్బన్ పేపరు
 పేపర్ వెయిట్
 కత్తెర

లేఖనీ	పెన్ను
అంకనీ	పెన్సిల్
సంచికా	ఫైల్
దంశకమ్	జంప్క్లిప్
మషీఫః	ఇంక్‌ప్యాడ్
మృదుముద్రా	రబ్బరు స్టాంప్
నిర్యాసః	బంక
పత్రసూచీ	పిన్ - గుండుసూది
సరంధ్రికా	పంచ్
యోజనీ	టాగ్
పింజః	స్విచ్
కటః	కార్పెట్, జంపఖాన
సమయః	సమయము
కః సమయః	సమయము (టైం) ఎంత ?
సపాద చతుర్వాదనమ్	నాలుగుంబావు / కాలు
ద్వివాదనే ఆవశ్యం గంతవ్యం అస్తి	రెండు గంటలకు తప్పక వెళ్ళవలసి ఉన్నది
త్రివాదనే ఏకం యానం అస్తి	3గంటలకు ఒక బస్ ఉన్నది
పాదోనషడ్వాదనే భవాన్	పావు తక్కువ ఆరుకు నువ్వు కలుసుకుంటావా ?
మిలతి వా?	

సార్థపంచవాదనే అహం

గృహే తిష్ఠామి

పంచ ఊన దశవాదనే మమ

ఘటీ స్థగితా

సంస్కృతవార్తా ప్రసారః సాయం

దశాధిక షడ్వాదనే

సార్థద్విఘంటాత్మకః కార్యక్రమః

షడ్వాదన పర్యంతం తత్ర

కిం కరోతి ?

శాలా దశవాదనతః కిల ?

ఇతోఽపి యథేష్టం సమయః అస్తి

సః షడ్వాదనతః సప్తవాదన

పర్యంతం యోగాసనం కరోతి

మమ ఘటీ నిమేషద్వయం

అగ్రే సరతి

సమయే ఆగచ్ఛతు

అరే, దశ వాదనం అభవత్వా ?

భవతః ఆకాశవాణీ సమయః వా ? మీది రేడియో సమయమా ?

ఇదానీం యథార్థః సమయః కః ? ఇప్పుడు సరైన సమయం ఎంత ?

కిమర్థం ఏతావాన్ విలంబః ? ఇంత ఆలస్యం ఎందుకు ?

5-30 ని.లకు నేను ఇంట్లోనే

ఉంటాను

10గం.లకు 5ని.లు ఉందనగా

నా గడియారం అగిపోయింది

సాయంత్రం 6గం.ల 10

నిమిషములకు సంస్కృత వార్తలు

ప్రసారమౌతాయి

21/2 గంటల కార్యక్రమం

6గం.ల వరకు అక్కడ

ఏమి చేస్తాడు ?

పాఠశాల 10గం.ల నుండి కదా ?

ఇంకాకావలసినంత సమయం ఉన్నది

అతడు 6 నుండి 7గం.ల వరకు

యోగాసనాలు చేస్తాడు

నా గడియారం రెండు నిమిషాలు

ముందు నడుస్తున్నది

సమయానికి రా

అరే, పదిగంటలు అయినదా

మీది రేడియో సమయమా ?

ఇప్పుడు సరైన సమయం ఎంత ?

ఇంత ఆలస్యం ఎందుకు ?

ఇదానీం భవతః

యిప్పుడు మీరు కాళీగా ఉన్నారా?

సమయావకాశః అస్తివా?

రవివాసరే కః దినాంకః

ఆదివారము తేది ఎంత?

రవివాసరే చతుర్ద్వితీతమదినాంకః ఆదివారము 24వ తేది

పంచదశదినాంకే కః వాసరః ?

15వ తేదీ ఏమి వారము ?

భవతః శాలా కదా ఆరభ్యా ?

మీ పాఠశాల ఎప్పుడు తెరిచారు ?

జూన్ ప్రథమ దినాంకే

జూన్ 1వ తేది

భవతః జన్మదినాంకః కః?

మీ పుట్టిన తేదీ ఏది ?

అష్టాదశ - దశ - త్రిషష్టిః

18-10-63

దూరవాణీ

దూరవాణి

హరిః ఓం

హలో

ప్రతిష్ఠానస్య కార్యాలయః వా ?

ప్రతిష్ఠాన కార్యాలయమా ?

రాజు మహోదయస్య గృహం వా ? రాజు గారి ఇల్లా ?

ఏషా షట్ -శూన్య-శూన్య

శూన్య చత్వారి వా ? 60004 యేనా ?

కః తత్ర / కః సంభాషణం కరోతి? ఎవరు అక్కడ / ఎవరు

మాట్లాడుతున్నారు

అహం కృష్ణః

నేను కృష్ణుడను

కృష్ణః గృహే అస్తి వా ?

కృష్ణ ఇంట్లో ఉన్నాడా ?

క్షమ్యతాం, సః గృహే నాస్తి

క్షమించాలి, అతడు ఇంట్లోలేదు

కృపయా ఏతద్ కృష్ణం

సూచయతు

కృపయా తం అహ్వయతి వా ?

అస్తు, ఏకక్షణం తిష్ఠతు

ఈ దూరవాణీ కృతవాన్

ఇతి వదామి?

సః శ్వః ఆగచ్ఛేత్

అస్తు, శ్వః పునః దూరవాణీం

కరోమి

కిం, ఇదానీమపి న ఆగతవాన్ వా ? ఏమీ, ఇంకా రాలేదా ?

తస్య దూరవాణీ సంఖ్యా కా

గృహే మిలేత్ వా ?

బెంగుకూరు తః ఏతావత్

పర్యంతమ్ న ఆగతవాన్

ఆవశ్యం సూచయామి

కృపయామి వా ?

కించిత్ ఉచ్యైః వదతు

వాణీజ్యం

రూప్యకస్యయ కతి ఫలాని ?

ఏకై కస్య పంచవింశతి పైసాః

రూప్య కస్య పంచ

దయచేసి ఈ విషయం కృష్ణునికి

తెలుపండి

దయచేసి అతనిని పిలుస్తారా ?

అలాగే రేపు రావచ్చును

ఎవరు దూరవాణి

చేసినారని చెప్పుదును ?

అతడు రేపు రావచ్చును

సరే, రేపు మళ్ళీ దూరవాణి చేస్తాను

అతని దూరవాణీ సంఖ్య ఎంత ?

ఇంట్లో ఉంటాడా (దొరుకుతారా)

బెంగుకూరు నుండి ఇంకా రాలేదు

తప్పక తెలుపుతాను

(దూరవాణి) పెట్టెయ్యనా ?

కొంచెం బిగ్గరగా చెప్పండి

వ్యాపారము

రూపాయకు ఎన్ని పండ్లు?

ఒక్కొక్కటి 25 పైసలు

రూపాయకు 5

శుద్ధం నవనీతం దదాతు
 పుస్తకాని సమాప్తాని
 ఏతద్ పుస్తకం నాస్తి వా ?
 తందులః సమ్యక్ నాస్తి
 దశ పైసాః న్యూనాః సంతి
 మమ వ్యవహారం సమాప్తయతు
 భవతః పరీవృత్తిః కథమస్తి ?
 తత్ర గమనం మాన్సు భోః

సః బహుమూల్యం వదతి
 కృపయా దేయకం / ప్రాప్తి పత్రం
 దదాతు

వింశతి రూప్యకాణి వా ?
 తర్హిమాన్సు
 అవశ్యకం, పరంతు భవాన్
 మూల్యం అధికం వదతి
 భవతః కృతే ఇతి న్యూన
 మూల్యం వదామి
 పార్శ్వాపణే పృచ్ఛతు
 ఏతావత్ న్యూనమూల్యేన
 అన్యత్ర కుత్రాపి మ మిలతి

మంచి వెన్న ఇవ్వండి
 పుస్తకాలు అయిపోయినాయి
 ఈ పుస్తకం లేదా ?
 బియ్యం బాగా లేవు
 10 పైసలు తక్కువ ఉన్నాయి
 నా పని పూర్తి చేయండి
 మీ వ్యాపారం ఎలా ఉన్నది
 అక్కడకు వెళ్ళవద్దండి
 అతడు చాలా ధర చెప్పతాడు
 దయచేసి బిల్లు/ రసీదు ఇవ్వండి

20 రూపాయలా? అయితే వద్దు
 అవసరం ఉంది, కాని ధర చాలా
 ఎక్కువ చెపుతున్నారు
 మీ కోసమని తక్కువధర
 చెపుతున్నాను
 పక్కాపాపులో అడగండి
 ఇంత తక్కువ ధరలో మరెక్కడా
 దొరకదు

ఏకపంచాశత్ రూప్యకాణి

స్వీకుర్వంతు

నైవ తత్ర వివాదః ఏవనాస్తి
భవాన్ అధికం (మూల్యం)

దత్తవాన్

“కిలో” కృతే కతి ?

ఫేనకస్య మూల్యం కియత్ ?

‘కిలో’ ద్విదలస్య కృతే కతి

రూప్యకాణి?

దంత ఫేనః అస్తి వా ?

తిష్ఠతు, దదామి

కతి / కియత్ దదామి ?

ఇదానీం మాస్తు, అనంతరం

ఆగచ్ఛామి

ఏతద్ సమీచీనం అస్తి వా ?

వాతారణమ్

వాయుః ఏవ న వాతి

ఆరాత్రి వృష్టిః అసీత్

ఘర్మో ఘర్మః

కిం భోః క్లిష్ణః అస్తి

51రూ. తీసుకొండి

ప్రాతః ఆరభ్యఏవమేవ వృష్టిః

ప్రాద్దుటి నుండి ఇలాగే వర్షం

కురుస్తున్నది

అద్య వృష్టిః భవతి వా ?

ఈ రోజు వర్షం వస్తుందా ?

కిమేషా ఉష్ణతా భోః ?

ఏమి వేడి / ఉక్క !

శైత్యం అహో శైత్యం !

ఏమి చలి / ఒకటే చలి !

మహతీ వృష్టిః

కుంభవృష్టి !

వృష్టితః ఏవ భయం

వర్షం వల్లనే భయం

దినే దినే శైత్యం అధికం

రోజు రోజూ చలి ఎక్కువ అవుతుంది

భవతి

యద్వా తద్వా వృష్టిః

ఎలా అంటే అలా వర్షం కురుస్తున్నది

వాయు రహో వాయుః!

ఒకటే గాలి!

అత్ర వాయుః సుష్ణ వాతి

ఇక్కడ గాలి బాగా వీస్తున్నది

బహు కించిత్ శైత్యం అధికం

ఇవాళ చలి కొంచెం ఎక్కువగా

ఉన్నది

భవతః ప్రదేశే వృష్టిః కథం ?

మీ ప్రాంతంలో వర్షం ఎలా ఉన్నది

కుత్రాపి వృష్టిః నాస్తి

ఎక్కడా వర్షం లేదు

గృహసంభాణమ్

గృహసంభాషణం

అద్య ప్రాతరాశః కః ?

ఈ రోజు ఉదయం వంట ఏమిటి?

అద్య పాకో నామ పాకః !

ఇవాళ వంటే వంట !

అద్యతనపాకః బహుసమ్మక్ అస్తి

ఈ రోజు వంట చాలా బాగున్నది

కిమర్థం అద్య రుచిరేవ నాస్తి ?
 రుచికరం నాస్తి వా ?
 లవణం ఏవ నాస్తి ?
 వ్యంజనే లవణం న్యూనం

ఇవాళ రుచే లేదేమి ?
 రుచిగా లేదా ?
 ఉప్పే లేదు
 అధరువులో (కూరలో)

ఉప్పు తక్కువ

అన్నం బహు ఉష్ణం
 తద్ పునః కించిత్ పరివేషయతు
 జలం పూరయతు
 ఏక చషకం జలం ఆనయతు
 కించిత్ వ్యంజనం పరివేషయతు

అన్నం చాలా వేడిగా ఉన్నది
 అది ఇంకాకొంచెం వడ్డించండి
 మంచినీళ్ళు నింపండి.
 ఒక గ్లాసు నీళ్ళు తీసికొని రండి
 కొంచెం పొడికూర వడ్డించండి

రోటికా   రొట్టె
 అల్పాహారః   టిఫిన్
 జలమ్   నీళ్ళు
 దధి   పెరుగు

సుపిష్టకమ్   బ్రెడ్
 నవనీతమ్   వెన్న
 పాయసమ్   పాయసము
 క్షీరం, దుగ్ధమ్   పాలు

రుచయః

రుచులు

కటుః   కారం
 ఆమ్లః   పులుపు
 మధురం   తీపి

లవణం   ఉప్పు
 తిక్తః   చేదు
 కషాయః   వగరు

అన్నం	: అన్నమును	ఉపదంశం	: ఊరగాయను
క్వధితం	: సాంబారు/పులుసును	తైలం	: నూనెను
తక్రం	: మజ్జిగను	పర్పటం	: అప్పడమును
వ్యంజనం	: పొడికూరను	ఉపసేచనం	: పచ్చడిని
సారం	: చారును	ఘృతం	: నెయ్యిని
లవణం	: ఉప్పును		

కిం, న రోచతే వా ? ఏమి, రుచించటం/ఇష్టంగా లేదా
 లవణం కించిత్ అధికం ఉప్పు కొంచెం ఎక్కువ
 కిం అంబ ! ప్రతిదినం సారః ఏవ ఏమిటమ్మా, రోజూ చారేనా ?
 అద్యాపి సారః ఏవ ? ఈ రోజూ చారేనా ?
 కిం అంబ! కియత్ పరివేషితవతీ ! ఏమిటమ్మా! ఇంత వడ్డించినావు
 కియద్ అస్తి తత్ ? ఏమంత ఉన్నది ?
 అంబ! కించిత్ ఉపదంశం అమ్మా! కొంచెం ఊరగాయవడ్డించు

పరివేషయతు

అద్య భూరి భోజనం ! ఇవాళ మంచి భోజనం !
 అధికం జలం మా పిబతు నీళ్ళు ఎక్కువగా తాగవద్దు
 శీతం భవతి శైత్యం చేస్తుంది
 అనేన వ్యంజనం కరణీయం ఆసీత్ దీనితో పొడికూర చెయ్యవలసింది
 తేమనం న పరివేషితవతీ ఏవ! చల్ల పులుసు వడ్డించనే లేదే !

పునః ఏకవారం పాయసం

పరివేషయతు

ఉత్తిష్ఠతు, భోజనం కుర్యః

ఇదమిదానీం భోజనం సమాప్తం

అహం రోటికాం న ఖాదామి

రోటికా అస్తిచేత్ సమీచీనం

అభవిష్యత్

కింభోః, భోజనమేవ న కరోతి

అన్నే కేవలం పాషాణాః

దధ్యన్నం పరివేషయామి వా ?

తక్రం ఇచ్ఛతి వా ?

భోజనం సమ్యక్ కరోతి చేత్

క్రీడనకం దదామి

తేషాం గృహే కిం ఖాదితవాన్ ?

శీఘ్రం భోజనం కరోతు విలంబః

అభవత్

ఇదానీం మాస్తు అనంతరం

దదామి

కించిత్ వా దధ్యన్నం స్వీకరోతు

అద్య మధురభక్ష్యం కిం ?

బహుమధురం

మరొకసారి పాయసం వడ్డించండి

లేవండి, భోజనం చేద్దాం

ఇప్పుడిప్పుడే భోజనం అయింది

నేను చపాతీలు తినను

చపాతీలు ఉండి ఉంటే బాగుండేది

ఏమండి, భోజనమే చేయటం లేదేమి?

అన్నంలో అన్నీ రాళ్ళే

పెరుగు అన్నం వడ్డించనా ?

మజ్జిగ తీసుకొంటారా ?

బాగా భోజనం చేస్తే అటబొమ్మ

ఇస్తాను

వాళ్ళ ఇంట్లో ఏమి తిన్నావు ?

త్వరగా భోజనం చేయి ఆలస్యం

అయింది

ఇప్పుడు వద్దు, తర్వాత ఇస్తాను

కొంచెమైనా పెరుగన్నం తిను

ఇవాళ తీపి వంటకం ఏమిటి ?

బహు మధురము

అంబ! బుభుక్షా భవతి	అమ్మా ! ఆకలి అవుతుంది
మమ తు ఇదానీం అతీవ బుభుక్షా	నాకైతే ఇప్పుడు చాలాఆకలిగాఉన్నది
భోజనం సిద్ధం వా ? శాలాయాః	భోజనం సిద్ధం అయినదా ?
విలంబః భవతి	పాఠశాలకు ఆలస్యం అవుతున్నది
భోజనం కృత్వా నిద్రాం కరోతు	భోజనం చేసి నిద్రించు
అస్తు, పరివేషణం కరోమి	సరే, వడ్డిస్తాను
కించిత్ స్వీకరోతు	కొంచె, తీసికొనండి / తినండి
పరివేషణార్థం కియాన్ విలంబః	వడ్డించటానికి ఏమంత ఆలస్యం ?
యావద్ రోచతే తావ దేత	ఎంత రుచిస్తే అంతే తినండి
స్వీకరోతు	
సర్వే మిలిత్వా భోజనం కుర్మః	అందరమూ కలిసి భోజనం చేద్దాము
అయ్యో, ఘృతం ఏవ న	అయ్యో, నెయ్యే వడ్డించలేదు నేను!
పరివేషితవతీ అహం !	
భవతా వక్తవ్యం ఆసీత్ కిల !	నీవు చెప్పి ఉండవలసింది !
కియాన్ విలంబః భోః	ఎంత ఆలస్యం చేస్తున్నావు
శీఘ్రం ఆగచ్ఛతు !	త్వరగా రా
సః ఇదానీం అపిన ఆగతవాన్ వా ?	అతడు ఇంకా రాలేదా ?
స్థాలికా స్థాపితా వా ?	కంచం / పళ్ళెం పెట్టినావా ?
స్థాలికా ఏవ న స్థాపితా ?	కంచమే / పళ్ళెమే పెట్టలేదే ?
లవణం కించిత్ యోజయతు,	
సమ్యక్ భవతి	కొంచెం ఉప్పు వెయ్యి బాగుంటుంది

హస్తం ప్రక్షాల్య ఉపవిశతు
మాస్తు, యథేష్టం అభవత్
సంకోచః మాస్తు, అవశ్యకం
చేత్ పృచ్ఛతు
న, మమ సంకోచః ఏవ

నాస్తి కించిత్

అంబః అత్ర కించిత్ పరివేశయతు
కఃలవణం ఆవశ్యకం ఇతి ఉక్తవాన్ ?
కృద్ధితా పేక్షయా సారః ఏవ రుచికరః
ఏకై కశః వదతు నామ
వినా శబ్దం భోజనం కుర్వంతు నామ
ప్రథమః కః ? సః వా భవాన్ వా ?

పాకః శీతలః భవతి
వ్యాఘరణం కృతం చేత్ పాకః సిద్ధః
శాకః నాస్తి, అహం కిం కరోమి ?
భవతీ వక్తుం ఏవ న జానాతి అంబ!
హ్యస్తనం వ్యంజనం కియత్

రుచికరం ఆసీత్ !

కతివారం ఉక్తవాన్ ఏతద్

మహ్యం న రోచతే ఇతి ?

చెయ్యి కడుగుకొని కూర్చో
ఇంకవద్దు, సరిపోయింది
మొగమాటం / సంకోచం వద్దు,
అవసరం అయితే అడగండి
లేదు, నాకు సంకోచమే లేదు

అమ్మా! ఇక్కడ కొంచెం వడ్డించు
ఉప్పు కావాలని ఎవరు అన్నారు?
సాంబారు కంటే చారేబాగుంటుంది
ఒక్కొక్కరుగా మాట్లాడండి
నిశ్శబ్దంగా భోజనం చేయండి
మొదటివాడు ఎవరు?

అతడా? నీవా?

వంట చల్లారి పోతుంది
తిరుగమోత వేస్తే వంటఅయినట్లే
కూర లేదు, నేమేమి చేయను ?
వంట వండటమే నీకు రాదమ్మా!

నిన్నటి పొడికూర ఎంతబాగున్నది
ఇదినాకు ఇష్టంలేదని

ఎన్నిసార్లు చెప్పాను?

తథాచేత్ శ్వః భవాన్ ఏవ

పాకం కరోతు   అలా అయితే రేపు నీవే వంటచేయి
అస్య రుచిం పశ్యతు   దీని రుచి చూడు
క్షీరం దూషితమ్   పాలు పాడయిపోయినాయి/
విరిగినాయి

తూష్టిం భోజనం కరోతి వా ?   నిశ్శబ్దంగా భోజనం చేస్తావా ?
పునః పునః చర్వణం కృత్వాభాదతు   బాగా నమిలి తిను
పరివేషణం కృతం, శీఘ్రం   వడ్డించడం అయింది, త్వరగా రా
ఆగచ్ఛతు

భవాన్ కిమపి న ఖాదితవాన్   నీవేమి / మీరేమి తినలేదు
పునః పరివేషయతు   మళ్ళీ వడ్డించు

పితరః, పుత్రాః, చ   తల్లిదండ్రులు కుమారులు

ఏతావత్పర్యంతం కుత్ర గతవాన్ ?   ఇంతవరకు ఎక్కడకు వెళ్ళినావు
కుత్రాపి న, అత్రైవ ఆసమ్   ఎక్కడకూ (వెళ్ళ) లేదు,
ఇక్కడే ఉంటిని.

పఠనం కిమపి నాస్తి వా ?   చదువు ఏమీ లేదా ?
వక్తా ప్రప్థా కోపి నాస్తి వా ?   చెప్పేవాళ్ళు అడిగేవాళ్ళు ఎవరూ
సహస్రవారం ఉక్తం, శ్రుతవాన్ వా ? వెయ్యిసార్లు చెప్పాను, విన్నావా ?
మమ గృహపాఠః బహు అస్తి   ఇంట్లో చదువవలసింది

(homework)చాలా ఉన్నది

అద్య ఏవ శుల్కం దాతవ్యం అస్తి
అంతిమ దినారకః కదా !

అంబ, ఏక, నవీనం యుతకం
ఆవశ్యకం .

గోవింద! ఆపణం గత్వా
అగచ్ఛతి వా?

అంబ, వేణీబంధం కరోతు,
శాలయాః విలంబః భవతి

కః సమయః ఇతి జానాతి వా ?

కిమర్థం విలంబః ?

పితరం ఏకవారం ఆహ్వాయతు

భవతః కృతే కథనాయా

స్వయంకరణం వరం

భవతీ అనంతరం ఉపవిశతు

తస్య కృతే చత్వారి దత్తవతీ,

మమ కృతేతు త్రీణి ఏవ

సర్వం భవాన్ ఏవ ఖాదితవాన్ వా? అన్నీ / అంతా నీవే తిన్నావా ?

ఏకం కార్యం కతివారం వక్తవ్యం ? ఒక పని ఎన్నిసార్లు చెప్పాలి ?

కుత్రాపి స్థాపయతి, అనంతరం

మాం పృచ్ఛతి

ఇవాళే శుల్కం(fees) కట్టవలసిఉంది
ఏమి? ఇవాళ ఇవ్వవలెనా ?

అమ్మా, ఒక కొత్త చొక్కా కావాలి

గోవిందూ బజారు వెళ్ళి వస్తావా ?

అమ్మా జడవెయ్యి, పాఠశాలకు

ఆలస్యం అవుతున్నది

సమయం ఎంతో తెలుసా ?

ఎందుకు ఆలస్యం (అయినది) ?

నాన్నగారిని ఒకసారి పిలుపు

నీకు చెప్పేకంటే నేను

చేసుకోవటం మేలు

నీవు తర్వాత కూర్చో

వాడికి నాలుగు పెట్టింది,

నాకైతే మూడే

సర్వం భవాన్ ఏవ ఖాదితవాన్ వా? అన్నీ / అంతా నీవే తిన్నావా ?

ఒక పని ఎన్నిసార్లు చెప్పాలి ?

ఎక్కడో పెట్టేస్తాడు / స్తుది,

మళ్ళావచ్చి నన్నడుగుతాడు/తుంది

భోజనసమయే ఆహ్వాయామి,

గచ్ఛతు ఇదానీం

‘తేన సహ న గచ్ఛతు’ ఇతి

దశవారం ఉక్తవతీ

పార్శ్వ గృహం గత్వా పత్రికాం

అనయతు

అహం సర్వం వ్యవస్థితం కృతవాన్

అంబః కించిత్ సీవనం కరోతు

కృపయా ఏతద్ బహిః క్షిపతు

శాకం కించిత్ కర్తయిత్వాదదాతు

ఏకవారం ఏవ సర్వం వదతు

భవతీ

భవాన్ ధీమాన్/కుశలః బాలః

అంబ! అత్ర కించిత్ వేదనా అస్తి

నిద్రాం కరోతు, సమ్యక్ భవిష్యతి

రాత్రౌ కషాయం కరోమి

పీత్వా శయనం కరోతు

ఇదానీం గత్వా కించిత్ పఠతు

భోజనం వేళ పిలుస్తాను,

ఇప్పుడు వెళ్ళు

‘వాడితో తిరగవద్దు’ అని

పదిసార్లు చెప్పాను

పక్కవాళ్ళు ఇంటికి వెళ్ళి పత్రికను

తీసికొనిరా

అన్నీ నేను చక్కగా సర్దిపెట్టాను

అమ్మా! కొంచెం కుట్టి పెట్టు

దయచేసి ఇది బయటపారవేయండి

కూర కొంచెం తరిగి యివ్వు

అన్నీ ఒకేసారి చెప్పు

(భవతీ అనేది స్త్రీ పరమైనది)

నీవు బుద్ధిమంతుడైన బాలుడవు

అమ్మా ఇక్కడ కొంచెం

నొప్పిగా ఉన్నది

నిద్రపో, సరి అయిపోతుంది

రాత్రికి కషాయం చేస్తాను

తాగి పడుకో

ఇప్పుడు వెళ్లి కొంచెం చదువుకో

కిం, ఇదానీం ఏవ నిద్రా వా ? ఏమిటి అప్పుడే/ఇంతత్వరగా నిద్రా
'గణితే దశ అంకాః ఏవ అగతాః' 'లెక్కలలో' వచ్చినది పది మార్కులే'

ఇది స్మరతి వా ? అని జ్ఞాపకం ఉన్నదా
అంబ! తాన్ అన్యత్ర పఠితుం అమ్మా ! వాళ్ళని వేరేచోట
వదతు చదువుకోమని చెప్పు !

ఏతావత్ ధనం న పర్యాప్తం ఇంత డబ్బు చాలదు
శిరసి తైలసముక్షణం కరోతు తలకు నూనె రాయి
నిద్రయా ఆందోలనం కరోతి పశ్యతు నిద్రతో తూగుతున్నాడు, చూడు
శిశుః రోదితి శిశువు ఏడుస్తున్నాడు (ఏడుస్తున్నది)

సమూర్జనం కృతవతీ వా ? ఊడ్చినావా ?
ఇదానీం అపి రంగవల్లీ న ఇంకా ముగ్గు వెయ్యలేదా ?
లిఖితవతీ వా ?

కతివారం వక్తవ్యం ? ఎన్నిసార్లు చెప్పాలి ?
కుత్ర గతవాన్ ? గృహే నాస్తి వా ? ఎక్కడకు వెళ్లినాడు? ఇంట్లోలేదా?
ప్రత్యుత్తరం న వదతు జవాబు చెప్పకు (ఎదురు
సమాధానం చెప్పకు)

ఉక్తం న శృతవాన్ వా ? చెప్పినది వినలేదా ?
అద్యతన పత్రికాం దదాతు ఈ రోజు (ది) పత్రికను ఇవ్వండి
సః అగతవాన్, ఏషః ప్రస్థితవాన్ అతడు వచ్చినాడు, ఇతడు
బయల్దేరినాడు

కటం ప్రసారయతు

చాప వెయ్యి

రజకః వస్త్రం నీతవాన్ వా ?

చాకలి బట్టలు తీసికొని వెళ్ళినాడా?

వస్త్రాణి శుష్కయితుం ప్రసారయతు

బట్టలు ఆరవేయి

గత్వా శయనం కరోతు

వెళ్ళి పడుకో

ఏకం ఆసందం ఆనయతు

ఒక కుర్చీ తీసుకొని రా

ఇదానీం అపి నిద్రా న ఆగతా వా / ఇంకా నిద్ర రాలేదా ?

పశ్యతు, కః శబ్దం కరోతి

చూడు, ఎవరు గొడవ చేస్తున్నారు ?

కిమిదం, సర్వత్ర అవకరః ?

ఏమిటిది ? అంతటా చెత్త?

ద్వారం పిదధాతు / ద్వార పిధానం

కరోతు

తలుపులు వెయ్యి

ఏతద్ కించిత్ కాలం గృహ్ణతు

ఇది కొంచెం సేపు పట్టుకో

మధ్యే సంభాషణం మా కరోతు

మధ్యలో మాట్లాడకు

కోలాహలం మా కరోతు

గొడవ చేయవద్దు

దీపాన్ నిర్వాపయతు

దీపాలు ఆర్పివేయి

వ్యజనం చాలయతు

ఫ్యాన్ వేయి

వ్యజనం స్థగయతు

ఫ్యాన్ ఆపివేయి

బహిః అంధకారః కరదీపం

బయట చీకటిగా ఉన్నది, చేతిదీపం

గృహీత్వా గచ్ఛతు

(బాటరీలైట్) తీసుకొని వెళ్ళు

అవహిత మనసా కరణీయం

మనసు పెట్టి/ శ్రద్ధతో చేయాలి

శ్రద్ధయా కరణీయం

శ్రద్ధగా చేయాలి

తం యానం ఆరోగ్య ఆగచ్ఛతు

వాడిని బస్ ఎక్కించి రా

పాణిపాదం ప్రక్షాళయతు
 కుద్మాన్ యోజయతు
 ఆరోగ్యం నిర్లక్ష్య మా పఠతు
 ఇతః పరంతథా న కర్తవ్యం
 ద్రావిడ ప్రాణాయామేన న
 వదతు సాక్షాత్ వదతు
 సమ్యక్ దంతధావనం కరోతు
 వినా కారణం కుప్యతి

వృధా కాలహరణం కరోతి
 మాం న కోపయతు
 హఠం మా కరోతు
 కిమర్థం భవాన్ క్షుభ్యతి
 ప్రథమం శిరోమార్జనం కరోతు

అర్ధవస్త్రం న ధారయతు
 శీఘ్రం స్నానంకృత్వా ఆగచ్ఛతు
 భాండే జలం అస్తి వా ?

అకాశవాణీం చాలయతు

కాళ్ళు చేతులు కడుగుకొని రా
 గుండీలు పెట్టుకో
 ఆరోగ్యం అశ్రద్ధచేసి చదవకు
 ఇకమీదట అలా చెయ్యవద్దు
 డొంకతిరుగుడుగా చెప్పకు,
 సరిగా చెప్పు

పళ్ళు సరిగా తోముకో
 కారణం లేకుండా కోపగించు

కొంటున్నావు / దు

వృధాగా కాలయాపన చేస్తున్నాడు/వు
 నాకు కోపం తెప్పించకు
 పట్టు పట్టకు
 ఎందుకు అలా గొడవచేస్తున్నావు?
 ముందు తల ఆరబెట్టుకో/

తుడుచుకో

తడి బట్టలు కట్టుకోవద్దు
 త్వరగా స్నానం చేసి రా
 కుండలో/గంగాళంలో నీళ్ళు

ఉన్నాయా ?

రేడియో/ట్రాన్సిస్టరు పెట్టు

వివిధ భారతీం యోజయతు
వార్తా సమాప్తా వా ?

మాతాపితరః

• అద్య కించిత్ పూర్వం

ఆగచ్ఛంతి వా ?

కిమర్థం ? కః విశేషః?

సాయం ఆగమనసమయే

శాకం ఆనయంతి వా ?

రవివాసరే తాన్ ఆహ్వాయామఃవా?

బాలికా కిమపి అవశ్యకం

ఇతి వదతి స్మ

అవశ్యం స్మృత్వా ఆనయంతు

కిమర్థం ప్రతిదినం విలంబేన

ఆగచ్ఛంతి

కస్మిన్ సమయే ఆగచ్ఛంతి అద్య

కుంచికా పార్శ్వగృహే

దత్వాగచ్ఛామి

కిమితి పదేపదే ఆహ్వాయంతి

వివిధభారతి పెట్టు

వార్తలు అయిపోయినవా ?

తల్లిదండ్రులు

యివాళ కొంచెం త్వరగా వస్తారా ?

ఎందుకు? ఏమిటి విశేషం ?

సాయంత్రం వచ్చేటప్పుడు కూరలు

తెస్తారా?

అదివారం వారిని పిలుద్దామా ?

అమ్మాయి ఏదో కావాలని

అడుగుతూ ఉండినది

తప్పక గుర్తు పెట్టుకొని

తీసుకొనిరండి

ఎందుకు ప్రతిరోజూ ఆలస్యంగా

వస్తున్నారు?

ఈ రోజు ఎన్నిగంటలకు/ఎప్పుడు

వస్తారు?

తాలం చెవి పక్కవారి యింట్లో

యిచ్చి వెళ్లేదను

ఎందుకని మీరు పదేపదే

పిలుస్తున్నారు ?

సర్వం తత్రైవ అస్తి, కించిత్
పశ్యంతు

భోజనార్థం కోఽపి విశేషః .

అన్నీ అక్కడనే ఉన్నాయి,
కొంచెం చూడండి

భోజనంలోకి ప్రత్యేకం

(Special) ఏమున్నది ?

అద్యయ అస్మాకం కృతే కాఫీ అస్తి వా? యివాళ మాకు కాఫీ ఉన్నదా ?

ఇదానీం అపి స్నానం న కృతం? ఇప్పుడు కూడా స్నానం కాలేదా?

భవంతః కిల మాస్తు ఇతి ఉక్తవంతః? మీరు కదా వద్దన్నారు ?

సమయే ఏకమపి / కిమపి న మిలతి సమయానికి ఒకటి/ఏమీ దొరకదు

వేతనం లబ్ధం వా ?

జీతం వచ్చినదా ?

క్షీరార్థం అద్య ఏవ దాతవ్యం అస్తి

పాలకు యివాళే యివ్వాలి

తే సర్వదా కలహం కుర్వంతి

వాళ్ళు ఎప్పుడూ జగడం ఆడుతారు

తథా కిమర్థం వదతి ?

ఎందుకు అలా అంటున్నావు ?

తత్ర అస్తి వా నాస్తి వా ఇతి

అక్కడ ఉన్నదా లేదా అని

ప్రథమం ఏవ ద్రష్టవ్యం

మొదటే చూడాలి

అహం కార్యాలయం గచ్ఛామి

నేను ఆఫీసుకు వెళ్తున్నాను

అస్య జతులేపం కారయంతు

దీనికి కళాయి చేయించండి

మార్గే సౌచికం విచార్య గచ్ఛంతు

దారిలో టైలర్ని చూసి వెళ్ళండి

సుతాః పిల్లలు / కుమారులు, కుమార్తెలు

మమ లేఖనీం స్వీకృతవాన్ వా ?

నా పెన్ తీసుకున్నారా ?

పితా అస్తి, తూష్టిం ఉపవిశతు

నాన్నగారున్నారు, నిశ్శబ్దంగా ఉండు

కృపయా మనసి పరతు
సోదరి, మమకృతే గణితం

పారయతి వా?

దయచేసి మనస్సులో చదువుకో
అక్కా నాకు లెక్కలు నేర్చుతావా ?

మమ శిక్షకః ఏవం ఏవ పారితవాన్ మా ఉపాధ్యాయులు పాఠం ఇలాగే
చెప్పారు

భవతః లేఖనీ కుత్ర?

మమ ఛత్రం భవాన్ కిమర్థం

స్వీకృతవాన్?

తస్య కృతే కిమర్థం దత్తవాన్ ?

తత్కారణతః ఇదానీం అనుభవతు

న, అహం పితరం సూచయామి

పరనం నాస్తి, కిమపి నాస్తి

కేవలం అటతి

భవతః సర్వం అహం జానామి

భవతీ బహు పఠతి, జానామి

నీ పెన్ ఎక్కడ?

నా గొడుగు నీవు ఎందుకు

తీసుకున్నావు?

వాడికి ఎందుకు ఇచ్చావు?

అందుకు ఇప్పుడు అనుభవించు

కాదు, నేను నాన్నగారికి చెప్పతాను

చదువులేదు, ఏమిలేదు ఊరికే

తిరుగుతున్నాడు

నీ సంగతులన్నీ నాకు తెలుసు

నీవు (స్త్రీ పరంగా) బాగా చదువు

తున్నావు, నాకు తెలుసు

అద్య భవతః మిత్రం మార్గే మిలితః

భవతః మిత్రం అహం మిలితవాన్

సః కిమపి ఉక్తవాన్ వా ?

పరీక్షా కదా ఇతి స్మరతి కిల ?

ఇవాళ మీ స్నేహితుడు కలిసినాడు

మీ మిత్రుడిని నేను కలిసినాను

అతడు ఏమైనా చెప్పినాడా ?

పరీక్ష ఎప్పుడు అనేది జ్ఞాపకం

ఉన్నది కదా?

రమేశః భవంతం ఆహ్వాయతి
 పశ్యతు, నాసికా భ్రవతి
 నాసికాం స్వచ్ఛం కృత్వా ఆగచ్ఛతు
 వ్యక్తవ్యం ఆసీత్. కరోమి స్మ.

అంకన్యా మాస్త్రు, లేఖన్యా లిఖతు
 తిష్ఠతు, యుతకం పరివర్త్య

ఆగచ్ఛామి

ఏతద్ యుతకం జహంసంవృక్తమ్
 అపరం యుతకం సివం నాస్తి

సంకీర్ణ వాక్యాని

ఉన్నత్యా ఉభావపి సమానౌ
 అస్మాకం గృహే సర్వే అస్వస్థాః

మశకో మశకః !

మత్కుణో మత్కుణః!

మశకజాలః కుత్ర ?

అంతః కోఽపి నాస్తి నా ?

దూషితః కాలః

కర్మచరాః ఏవ దుర్లభాః

రమేష్ మిమ్మల్ని పిలుస్తున్నాడు
 చూడు, ముక్కుకారుతోంది
 ముక్కు శుభ్రం చేసికొని రా
 నీవు చెప్పి ఉండవలసింది

చేసేవాడిని

పెన్సిల్ తో వద్దు, పెన్ తో వ్రాయు
 కూర్చో, చొక్కా మార్చుకొని

వస్తాను

ఈ చొక్కా చాలా చిన్నది

ఇంకొక చొక్కా ఇలా లేదు

వివిధ వాక్యాలు

పొదుగులో ఇద్దరూ సమానమే

మా ఇంట్లో అందరూ అస్వస్థులుగా

ఉన్నారు

ఒకటే దోమలు

ఒకటే నల్లులు

దోమతెర ఎక్కడ ?

ఇంట్లో ఎవరూ లేరా ?

కాలం చెడిపోయింది

కూలీలే / పనివాళ్ళే దొరకటంలేదు

మహతీ ఘెరికా భోః

మహారాజస్య

మహారాజు గురక విపరీతం అండీ!

(‘మహారాజు’ అనేది ఎగతాళిగా

అనేమాట)

అతిథయః

పానీయం కిం దదామి ?

తర్హి పానకం ఆనయామి

భవాన్ కాఫీం పిబతి ఉత చాయం? మీరు కాఫీ తాగుతారా లేక టీ యా?

కించిత్ విశ్రాంతి అనుభవతు

అద్వైవ గంతవ్యం వా ?

భోజనానంతరం గచ్ఛతు

దినద్వయం తిష్ఠతు భోః

రాత్రౌ నిద్రా సమ్యక్ ఆసీత్

రాత్రౌ నిద్రా ఏవ నాస్తి భోః

బహిః గతవాన్, ఇదానీం ఆగచ్ఛతి

అతిథులు

తాగటానికి ఏమి ఇవ్వను ?

సరే పానకం / జ్యూస్ తెస్తాను

కొంచెం విశ్రాంతి తీసుకొనండి

ఈ రోజు వెళ్ళవలెనా ?

భోజనం తరువాత వెళ్ళండి

రెండు రోజులు ఉండండి

రాత్రి బాగా నిద్రపట్టింది

రాత్రి నిద్ర లేదు

బయటకు వెళ్ళినాడు,

ఇప్పుడే వస్తున్నాడు

వాసరా :

అద్య శుక్రవాసరః

శ్వః శని వాసరః

పరశ్వః భానువాసరః

ప్రపరశ్వః సోమవాసరః

వారములు

ఈరోజు శుక్రవారము

రేపు శనివారము

ఎల్లుండి (మర్నాడు) ఆదివారము

ఆ మర్నాడు సోమవారము

హ్యో గురువాసరః
పరహ్యో బుధవాసరః
ప్రప్రహ్యో మంగళవాసరః

నిన్న గురువారము
మొన్న బుధవారము
ఆ మొన్న మంగళవారము

సప్త కకారాః ?

ఏడు ప్రశ్నలు ?

కిమ్?

ఏమి? (ఏమిటి ?)

కుత్ర?

ఎక్కడ ?

కదా?

ఎప్పుడు ?

కతి ?

ఎన్ని?

కియత్?

ఎంత?

కుతః

ఎక్కడి నుండి ?

కిమర్థమ్ ?

ఎందుకొరకు (ఎందువలన ?)

జన్మదిన గీతం

చిరంజీవ చిరంజీవ చిరంజీవ సుఖీభవ

శతంజీవ శతంజీవ శతంజీవ సుఖీభవ

|| చిరంజీవ ||

విద్యా వినయాదిభిః వినాయకోరక్షతు

జ్ఞాన దాన ధనాదిభిః సదాశివో రక్షతు

|| చిరంజీవ ||

చిరంజీవ చిరంజీవ చిరంజీవ సుఖీభవ

శతంజీవ శతంజీవ శతంజీవ సుఖీభవ

|| చిరంజీవ ||

- రంగి సత్యనారాయణః

శుభాశయాః

దీపావళీ శుభాంయాః

యుగాది శుభాశయాః

మకరసంక్రమణస్య (పొంగల్)

శుభాశయాః

నవవర్షస్య శుభాశయాః

నవవర్షం నవచైతన్యం దదాతు

భవతః వైవాహిక జీవనం సంతోష

శుభమయం భవతు

నవదంపత్యోః వైవాహిక జీవనం

సుమధురం భూయాత్

సఫలతాయై అభినందనం

భవదీయః సమారంభః

యశస్వీ భవతు

శతం జీవ శరదో వర్ధమానః

శుభాః తే నస్తు పంథానః

పునః మిలామః

శుభాకాంక్షలు

దీపావళీ శుభాకాంక్షలు

ఉగాది శుభాకాంక్షలు

సంక్రాంతి శుభాకాంక్షలు

నూతన సంవత్సర శుభాకాంక్షలు

నూతన సంవత్సరం కొత్త

చైతన్యాన్ని ఇచ్చుగాక

మీ వైవాహిక జీవనం సంతోష/

శుభమయమగుగాక

నవదంపతుల వైవాహిక జీవనం

సుమధురమగుగాక

మీ విజయానికి శుభాకాంక్షలు

మీ ఉత్సవం విజయవంతమగుగాక

నూరేళ్ళు చక్కగా వర్ధిల్లు

మీ ప్రయాణం సుఖప్రదమగుగాక

“గుడ్ బై” మళ్ళీ కలుద్దాం

సంస్కృత భారతీ నిర్వహణలో

ఉచిత దశదిన సంస్కృత సంభాషణ శిబిరము

10 రోజుల్లో సంస్కృతంలో మాట్లాడండి !!

అనంతమైన విజ్ఞానానికి భారతీయ సంస్కృతికి మూలం సంస్కృతం. నేడు ప్రపంచములోని శాస్త్రజ్ఞులందరు భారతీయ శాస్త్రాలపై పరిశోధనలు చేస్తూ ఎంతో విజ్ఞానాన్ని సంపాదిస్తున్నారు.

ఆధునిక మానవునికి ప్రగతి నిర్దేశం చేసే సంస్కృత సాహిత్యంలోని మణిదీప్తుల్ని మనం తెలుసుకుందాం - మన భావితరాలకు తెలియచేద్దాం. దీని కోసం సంస్కృతాన్ని అభ్యసిద్దాం.

సంస్కృత భాషను జనభాషగా - వ్యావహారిక భాషగా మార్చాలని అవిరళ కృషిచేస్తన్న “సంస్కృత భారతి” యావత్ప్రపంచములో “దశదిన సంస్కృత సంభాషణ శిబిరాలు” నిర్వహిస్తోంది.

- ★ మీకు సంస్కృతంలో పూర్వజ్ఞానము లేకున్నా పర్వాలేదు.
- ★ వర్గ వయో, లింగ భేదములుండవు. అందరూ రావచ్చును.
- ★ 10 రోజులలో రోజుకు 2 గంటల సమయము మాత్రమే.

సంస్కృతం మధురం- సరళం - వైజ్ఞానికం- 21 శతాబ్దపు కంప్యూటర్ భాష కూడా.

సంప్రదించవలసిన చిరునామా :

సంస్కృత భారతీ

23-23-30, శివరావువీధి, సత్యనారాయణపురం

విజయవాడ - 520011

దూరవాణి : 0866 - 2530500